Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 230 (13944) | 1972 оной сентябриин 29, пятница | Сэн 2 мүнгэн

...АХЫ БҮХЭНДЭ— ...ХИМ ҮРЭҺЭН

...ажахын бүхы hалбаринуудые амжалтатайгаар хүг... тула нэн түрүүн орооhо тарянанай ургаса дээшэлүүл... гэжэ партимнай Центральна Комитет онсолон тэм... Үнэхөөрөө таряа элбэгээр ургуулжа абабал, колхоз, ...олзо ехэтэй, ниитын малай тэжээлдэ тэрэнине гори... хэрэглэхэ аргатай байха бшуу. Орооhо тарян гээшэ ...най нэгэ ехэ баялиг мүн.

...орооhото ургамалнуудые жэл бүхэндэ ехээр та... ...сыень саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ гээшэ шэнэ табан ...колхоз, совхозуудай шиидхэхэ эгээл шухала зорилго ...элитэ. Теэд үнгэрhэн хоёр жэлэй туршада респуб... ...олонхи ажахынууд агротехничес..э эрилтэнүүдые хү... ...ар баримталаагүй дээрэhээ, мүн сагай уларилай би... ...hаа орооhо тарянанай ургаса горнтойгоор дээшэ... ...даагүй. Илангаяа байгша ондо олонхи аймагуудта ...тараса нёдондонойхиhоо доогуур байба.

...тарянай ургасын бага байhанай гол шалтагааниинь ...гэхэдэ, олонхи ажахынууд жэл бүри үрэhэ хүрэнгэеэ ...сэбэрлэжэ, хатаажа, тарилгын шанарта хүргэнэгүй ...үнгэрhэн хабаршье бүхы үрэhэнэй хахадынь тооной та... ...шанарта хүргэгдэнгүйгөөр хэрэглэгдэhэн байха юм.

...колхоз, совхозууд жэл бүри өөhэдтөө хүрэхэ үрэhэ ...байжа, дайралдаhан лэ хүрэнгэ тариха баатай боло... ...тэдэнэр нютагай эрхэ байдалда таараха сортын ...хүсэд болоожо шаданагүй ха юм.

...эдэ бүхы дутагдалнууд энэ жэлдэшье дабтагдажа ...Саг орой болоожо, олохон ажахынууд таряагаа хуряа... ...эд байбашье, үрэhээ хааха, тэрэнээ сэбэрлэхэ, та... ...шанарта хүргэхэ хүдэлмэреэ нобшоруулжа, унжагай... ...байна. Һүүлэй мэдээгээр үрэhэ хааха түсэб hаял хо... ...центдэ хүргэгдэжэ байнхай.

...хааха, сэбэрлэхэ хүдэлмэри урдынхидаал адли Хэ... ...Сэлэнгын, Хориин, Баргажанай, Загарайн аймагууд... ...лагүйгөөр ябуулагдана. Эндэхи ажахынуудай тоогууд ...hон тарян саг дары сэбэрлэгдэнгүй, хатаагдангүй ...үүлэгдэнэ. Үрэhэ сэбэрлэхэ, хатааха машина, түхеэ... ...дүүрэн хүсөөрөө хүдэлгэгдэнэгүй. Сэбэрлэгдээ бо... ...hэнэй шанар шалгагданагүй. Сэлэнгын, Яруунын, Зэ... ...гуудай олохон ажахынуудта тарянаниинь муугаар ...дажа, абтаhан тарянанайнь ехэнхи шиигтэй, ногоон ...байжа, тэрэниие тарилгын шанарта хүргэхын тула ...ого хэрэгтэй болоно. Теэд бодото байдалые шал... ...эдэ, тиимэ ажахынуудта үрэhэ сэбэрлэхэ, хатааха ...хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. Жэшээнь, Сэлэнгын ...Химнын совхоздо тарянай ургаса муу, тоог дээрэ оро... ...ниинь шииг ехэтэй, ногоон hубадагтай байна. Тиигэ... ...совхозой хүтэлбэрилэгшэд, главна агроном нүхэр Цыби... ...гдажа абтаhан гурба мянгаад пентнер таряагаа сэбэр... ...хатааха гэжэ оролдоногүй. Тиимэhээ орооhо сэбэрлэдэг, ...машинануудынь дүүрэн хүсөөрөө хүдэлгэгдэнэгүй. ...ехэтэй тарянаниинь обоохойдоо гутахаяа байна бшуу.

...нэй таряа бэлдэхэ хэрэгтэ иимэ харюусалгагүйгөөр, ...хэрэгээр хандажа болохогүй. Буряадай АССР-эй Ми... ...дэй Соведэй hаяхан абаhан тогтоолой ёhоор, респуб... ...колхоз, совхозуудта орооhо тарянанай үрэhэ октябриин ...р хаажа абаад, тэрэниие сэбэрлэхэ, хатааха, тарил... ...та хүргэхэ хүдэлмэреэ ноябриин 1 хүрэтэр сүм дүүр... ...лэ табигдана. Энэ шиидхэбэриие амжалтатайгаар бэс... ...арга боломжонууд хаа хаанагүй бии. Юуб гэхэдэ, мүнөө ...ублинын колхоз, совхозуудта орооhо сэбэрлэхэ, ха... ...түхеэсэ ехэтэй машинанууд олон тодхогдонхой. Тэндэ ...сэбэрлэхэ оньhожоруулагдамал 51 пункт, «ОС-4,5» тү... ...403 машина, таряа хатааха 84 түхеэрэлгэ хүдэлгэгдэнэ ...Мэргэжэлтэдэй тоолоожо үзэхэдэ, эдэ бүхы машина... ...нүүдые хоёр халаанда хүдэлгэжэ, тоог дээрэхи ажал ...эмхидхэжэ шадабал, республикымнай ажахынууд бүхы ...октябриин 20 хүрэтэр сэбэрлэжэ, хатаажа дүүргэхэ ар...

...түрүү ажахынууд жэл бүхэндэ үрэhээ намартаа бэл... ...дэг байна. Хяагтын аймагай «Родина», Ранжуровай ...з, Улаан-Үдын аймагай «Маяк», Мухар-Шэбэрэй ...«Заганский», «Коммунизм», «Искра» колхо... ...Зэдын аймагай XX партсъездын, Ленинэй ...колхозууд hайн шанартай, сортовой үрэhэ ...жэл бүри тогтууритай баян ургаса абана бшуу. ...лдэшье эдэнэр үрэhээ hайнаар бэлдэжэ байна. Жэ... ...Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз ...агрономынь В. Лобадзе) түсэбэй ёhоор 10.500 центнер ...үрэнгээ хаажа дүүргээд, 4.500 центнер шэнисын үрэ... ...дэнь сэбэрлээд, 2.500 центнерыень 1-дэхи классай ...хүргөөд, амбаартаа хадагаланхай. Мүнөө үедэ кол... ...тоогууд дээрэ үрэhэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри хоёр халаанда ...дэнхэй. Эндэ «ОС-4,5» түхэлэй 5 машина таhалгаряа... ...гэгдэнэ. Тиигэжэ эдэнэр бүхы үрэhээ октябриин 10 ...тарилгын шанарта хүргэжэ, томо жэжээрнь илгажа ...зорилго урдаа табинхай.

...түрүүшүүлhээ жэшээ абажа, колхоз, совхоз бүхэнэй ...лэгшэд республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоо... ...то үрэhэ хүрэнгээ хаажа, сэбэрлэжэ, тарилгын ша... ...рэхэ тушаа бүхы хэмжээнүүдые абаха уялгатай. Ажа... ...үрэhэнэй талаар агрономууд гү, али главна агрономууд ...үедэ тарянай тоогууд дээрэ үдэр hүнигүй байжа, үрэ... ...хэ хүдэлмэриие нарин hайнаар эмхидхэхэ ушартай. ...тэдэнэр халаан бүридэ үрэhэн хэр hайнаар сэбэр... ...гэжэ шалгажа, тусхай журналда тэмдэглэжэ байха, ...уугаар сэбэрлэгдэhэн байбалнь, машинануудыень зо... ...таруулжа, дахин сэбэрлүүлхэ байна ха юм.

...ехэтэй үрэhэнэй таряае хатааха хүдэлмэри имагтал ...дай хиналта доро ябуулагдаха зэргэтэй. Мүн тиимэ ...луун агаараар үлеэлгэжэ хатааха түхеэрэлгэнүүдые ...дхохо, hаадгүйгөөр хүдэлгэхэ эрилтэ табигдана.

...нэй таряа сэбэрлэжэ, хатаажа байhан хүнүүдые ма... ...болон моральна талаар урмашуулха, 1-дэхи, 2-дохи ...үрэhэ саг соонь бэлдэhэнэй түлөө тэдэнэртэ нэмэлтэ ...тогтоохо тон шухала. Энэ талаар аймгүйсэдкомуудай ...ахын управлениинүүдэй, ажахынуудай хүтэлбэрилэг... ...стрэжэлтэд зохихо хэмжээ абаха байна. Мүн тэдэнэр ...дта бии байhан таряа дууhыень сэбэрлэхэ, хатааха ...нүүдые дүүрэн хүсөөрнь хэрэглэхэ, энэ талаар ажахы... ...бэедээ туhалха ушартай.

...Р-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй алдарта ойн хүндэлэл... ...оной тарилгада хүсэд хүрэхэ, hайн шанартай үрэhэ ...ноябрь hарын гаратар бэлдэжэ дүүргэхэ гээшэ колхоз, ...дай бүхы таряашадай, механизаторнуудай мүнөөдэрэй ...зорилго мүн.

АЛДАР СОЛЫН ТУГ МАНДУУЛАГДАБА

Кристинья Михайловна Суворова Кабанскын аймагай Оймороой совхозой эрхим hаалишадай нэгэн юм. Тэрэ социалис мүрысөөндэ ходо илажа, Хүндэлэлэй самбарта хамагhаа түрүүн бэшэгдээд лэ байдаг. Түрүү hаалишан К. М. Суворовагай ажалай хүндэлэлдэ зорюулагдаhан Улаан туг hаяхан эндэ мандуулагдаба.

Эдэ үдэрнүүдтэ совхозой суута hаалишан ажалай шэнэ амжалта туйлаа. Тэрэ мүнөө үедэ үнеэн бүриhөө 2000 гаран килограмм hү hаагаад байна гэхэ гү, али жэлэйнгээ даабари эдэ үдэрнүүдтэ дүүргэхэнь.

Зунай бэлшээриин үедэ үнеэн бүриhөө 1100 килограмм hү haaxa үүсхэл гаргаhан Прибайкалиин аймагай «Путь к коммунизму» колхозой hаалишадай уряае халуунаар дэмжэhэн hаалишад Т. Тынтуева, Т. Муравьева, В. Дубинина гэгшэд хэлэhэн үгэеэ хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ, түсэб даабариа үлүүлэн дүүргэнэ.

Иигэжэ бүхы hаалишадайнгаа урагшаа эрмэлзэн ажаллаhанай ашаар совхоз hү hаалгаар муу бэшэ үрэ дүн туйлана. Тус ажахы бүхы дээрээ 19.280 центнер hү hаагаад байна. Тиихэдэ август hарын болон сентябриин түрүүшын хахадай даабари нилээд үлүүлэн дүүргэгдээ.

Корсаковай hү hаалиин нэгэдэхи фермын коллектив аймагай hаалишадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Фермые даагша С. С. Комендановай нэрэ обог аймагай «Табан жэлэй түрүүшүүл» гэhэн Хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдэбэ. Энэ багахан коллективэй гэшүүн бүхэн КПСС-эй райкомой болон аймгүйсэдкомой магтаалда хүртөөд, ажалай дэбтэртэ бэшэгдөө.

А. ХАЛТУЕВ.

XXIV ТҮСЭБТЭ ЮҺЭДЭХИ
ЭРШЭ·ШАНАР·ДЭЛИСЭ

ТАРЯАНАЙ ТООГ ДЭЭРЭ

ФОТОРЕПОРТАЖ

Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой Бүүг гэжэ нютагтахи тарянай тоог. Энэ багай полинуудай тарян эндэ сугларанхай, олон газарта обоолоотой. Таряа сэбэрлэдэг ЗАП-10 маркын машина хүдэлжэл, хүдэлжэл байна.

Совхозой 2-дохи отделениин нэгэдэхи бригада эндэ хүдэлнэ. Гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө энэ бригада дүүргэнхэй — 3.400 центнер тарян гүрэнэй амбаарта худалдагданхай. Мүнөө эндэхи тоогой хүдэлмэрилэгшэд эдеэ хоол болохо, малай тэжээл болохо таряа сэбэрлэнэ, илганад.

Таряа сэбэрлэхэ хүдэлмэриин оньhожоруулагдаhаншье hаань, хүрзэгүйгөөр яашье аргагүй. Нина Гамзяковагай транспортёр руу орооhо этэжэ ябахадань буулгаабди (хоёрдохи зураг). Нина Конечных малай тэжээл болохо орооhоной хажууда (1-дэхи зураг).

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ.

СОВЕТ ЭРДЭМТЭДЭ—АЛТАН МЕДАЛЬ

РИМ. (ТАСС). Совет эрдэмтэ, СССР-эй Наукануудай академиин бодото гэшүүн Б. Е. Патондо Луиджи Лозанай жасын алтан медаль барюулагдаа. Суута итальян эрдэмтын дурасхаалда зорюулжа бии болгогдоhон энэ шагнал металлнуудые шэнжэлгын талаар гайхамшаг амжалтануудайнь түлөө Б. Е. Патондо олгогдоо.

Медаль барюулха ёhолол Туринда болобо.

ТҮҮХЭШЭДЭЙ СУГЛААН

ПРАГА. (ТАСС). Совет-чехословак түүхэшэдэй холимог комиссиин суглаан Смоленице хотодохи Научна хүдэлмэрилэгшэдэй байшан соо нээгдээ. СССР-эй Оборонын министерствын сэрэгэй түүхын институдай начальник, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент П. А. Жилин дэлхэйн хоёрдохи дайнай түүхые шэнжэлгын гол асуудалнууд тухайда суглаанай түрүүшын үдэр элидхэл хэбэ. Чехословак-совет институдай директор, доктор В. Краль «Чехословаки ба дэлхэйн хоёрдохи дайн» гэhэн лекци уншаа.

Тэрэшэлэн дэлхэйн хоёрдохи дайнай түүхые буржуазна эрдэмтэдэй хазагайруулдаг тухай, 1943—1944 онуудай үеэр Украиные сүлөөлхын түлөө байлдаануудта Чехословакиин армиин нэгэдэхи корпусой хабаадалга тухай совет болон чехословак түүхэшэдэй мэдээсэлнүүд соносхогдоо.

БУРЯАД АРТИСТНУУДАИ ГАСТРОЛЬ ДҮҮРЭБЭ

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Советскэ Союз Монгол хоёрой хоорондохи соёлой харилсаа холбооной түсэбэй ёhоор, МНР-тэ ошоод байhан гүрэнэй Буряад драмын театр гастролёо дүүргэбэ.

Буряад артистнууд МНР-эй ниислэлhээ гадна, мүн Чойбалсан, Үндэр-Хаан, Дархан, Сүхэ-Баатар, Алтан-Булаг хотонуудта уран шадабаряа харуулба. Эдэнэй табиhан зүжэгүүдые монголшууд ехэтэ hонирхон хараа.

Театрай зүжэгүүдтэ сценын бэлигтэ зүжэгшэд хабаадаба.

МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиум СССР-эй арадуудай театральна искусствые тайлбарилан харуулhанайнь түлөө, СССР МНР хоёрой хоорондохи соёлой харилсаа холбооe хүгжөөхэ хэрэгтэ туhа ехээр хүргэhэнэйнь түлөө Х. Намсараевай нэрэмжэтэ театрай коллективые «Найрамдал» гэжэ медаляар, мүн ахамад артистнуудые—«Монголой Арадай хубисхалай 50 жэлэй ой» гэhэн медальнуудаар, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнаба.

Совет артистнууд ябаhан лэ газартаа—хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдтэ, гүрэнэй ажахынуудта, промышленна комбинадта, Улаан-Баатарта ба hургуулинуудта — хаа хаанагүй баяртайгаар, хани халуунаар угтагдаа. «Монгол харагшадтай манай коллективэй золгоhон энэ шэнэ уулзалга онсо хани халуун байба»,—гэжэ театрай директор, Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Ц. Балбаров хөөрэнэ.

„АГААРАЙ АГРОТЕХНИКЫН“ АША ҮРЭ

Ургаса хуряалгын урда тээ Новосибирскэ, Кемеровскэ, Омско областьнуудай, Алтайн хизаарай 80 мянга гаран гектар тарялан дээрэ хүдөө ажахын авиациин самолёдуудаар тусхай хайлуулбари сасагдаhан юм. Тиигэhэнэй ашаар тэндэхи тарялан тон түргэн эдеэшэhэн байна. СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин таhагай эрдэмтэдэй дурадхаhан сенекаци гэдэг хайлуулбари эндэ хэрэглэгдэhэн байгаа бшуу.

—Энэ шэнэ аргань ургамалай эдеэшэлгын ужаhан мүнөөнэйхи шэнги намарай сагта тон ехэ аша үрэтэй байба,—гэжэ Граждан авиациин министерствын Баруун-Сибириин управлениин ахалагша инженер С. А. Астахов тайлбарилаа. — Аммиагай селитрын нүлөөн доро ургамалнуудай клеткэнүүд түргөөр бэежэжэ, тарян дары эдеэшэдэг байна. Самолёдоор сасагдаhан хайлуулбарида 20—30 — килограмм аммиагай селитрэ, 14 грамм гербицид, 100 литр уhан ородог. Иимэ дозо нэгэ гектар тарялан дээрэ сасагдана. Энэнэй үрэнь гурбадахи-дүрбэдэхи үдэртөө харагдадаг.

(ТАСС).

Новосибирск.

Ойн баярай тэмдэгтэ хүртэхын түлөө

УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭЭ

Продукци худалдаха түсэбөө нэгэ процентээр үлүүлэн дүүргэхэ, түсэбhөө гадуур 1,5 миллион шифер үйлэдбэрилхэ уялга манай коллектив абаhан юм. Энэ уялга бодото дээрээ холо үлүүлэн дүүргэгдэжэ байнхай.

8 hарын түсэбhөө гадуур 250 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа. Ганса сентябрь hарын даабариhаа гадуур 40 мянган түхэригэй продукци худалдагдахань. Жэлэй эхинhээ хойшо 2 миллион 196 мянган шифер үйлэдбэрилэгдөө. Энэнь абаhан уялгаhаа hураггүй ехэ.

Шифер үйлэдбэрилдэг цехэй коллектив социалис мүрысөө толгойлжо ябаhаар үнинэй. Тэдэнэр даабаряа hара бүхэндэ үлүүлэн дүүргэнэ. Август hарын үрэ дүнгөөр транспортна цех, туhалбариин цехүүдэй дундаhаа заhабариин-механическа цехэй коллектив түрүүлжэ гараа.

Заводой коллектив ойн баярай тэмдэгтэ хүртэхэ гэжэ оролдоно. Табан жэлэй хоёрдохи жэлэй даабариие сүм дүүргэхэ, түсэбhөө гадуур ехэ продукци худалдаха, тиигэжэ ойн hайндэрые угтаха мүрысөөн цехүүдэй, бригадануудай дунда үргэнөөр дэлгэрээ.

Мүрысөөндэ хабаадагшад арга боломжоёо элирүүлнэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ харгы зам бэдэрэн олоно. Эльвира Александровна Петренкын даадаг бригада алмалта арьбалалтын түлөө тэмсэхэ гэжэ шиидээ. Бригадын гэшүүд избёосхо цемент алмаха, алмаhан түүхэй эдээр 1 миллион шифер үйлэдбэрилхэ уялга абанхай. Заводой бусад бригаданууд тэдэнэй үүсхэл дэмжээд, арьбалалта алмалтын түлөө тэмсэжэ байна.

Заводой коллективэй дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй эршэ улам шангадаhаар. Ехэ бүтээсэ туйлагшадай тоо hара бүхэндэ олошорhоор. Үйлэдбэриин цехэй А. Б. Колмаковой, Н. П. Кирилловэй, транспортна цехэй А. В. Быковэй даадаг бригаданууд даабаряа hайн шанартайгаар, холо үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

Н. ПОЗДНЯКОВА,
Тимлюйн асбоцементын зүйлнүүдэй түсэблэлгын таhагай начальник.

ХОНИШОДОЙ АЖАЛАЙ ҺАЙНДЭР

Анаагай совхозой модошо дархашуул Байсын-Эбэр гэжэ нютагта шэб шэнэхэн хониной үбэлэй байра барижа дүүргэбэ. Тэрэнь түхэл маягаараа мүнөөнэй хашаануудhаа ташха ондоо гэхэ гү, али түб түхэреэн барилгатай юм. Энэ байрын доторхинь электрын элшээр гэрэлтүүлэгдэхээр түхеэрэгдэнхэй.

Эгээл энэ шэнэ түхэлэй байратай хонишодой бригадын үбэлжэхэ газарта аймагай хонишодой зүблөөн болобо. Тэндэ 200 гаран хонишод сугларaa.

Хонин hүрэгэй үүлтэр бүри hайжаруулжа, ашаг үрэ улам ехээр абадаг болохын тула аймагай хонишодой бэелүүлхэ зорилгонууд тухай элидхэл КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь П. М. Павлов хэhэн байна. Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ 11 хүн хабаадалсаа.

1973 ондо бэелүүлхэ социалис уялгануудые аймагай хонишод баталан абаа. Байгша ондо мүрысөөндэ илажа гараhан эрхим хонишодто хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоhон, шан болон бэлэгүүд барюулагдаhан байна. 100 эхэ хонин бүриhөө 102 хурьга түлжүүлhэн, эхэhээ таhалха үедэ хурьгадайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые дунда зэргээр 23 килограмм болгоhон, томо хонин бүриhөө 3,9 килограмм ноохо hайшалhан «Георгиевский» совхозой ахалагша хонишон Бальжит Гатапова «1972 оной аймагай эрхим хонишон» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэхэ, чемпионой лентэ ээм дээгүүрээ хэдэрхэ эрхэдэ хүртөө. Иимэ нэрэ хүндэдэ, магтаалда мүн Үдын совхозой хонишон Лхагсам Найданов, Анаагай совхозой хонишон Пунсык Жамбалов гэгшэд хүртэhэн байна.

Аймагай хонишодой зүблөөндэ хабаадагшад Байсын-Эбэрэй уhалууриин системэ, Үдын эрьеые бүхэлhэн барилга, hолоомо багсалан суглуулха хүдэлмэри хараhан байна. Тиихэдэ энэ нютагта түбхинэhэн үхэр мал шахан таргалуулха фермын байдалтай, тэндэхи хүдэлмэриин технологитой танилсаа.

Удаань hонин, удха hайнтай элбэг программатай концерт аймагай соёлой байшангай дэргэдэхи уран hайханай коллектив харуулба. Урданай багшанарай нэгэн Буряадай АССР-эй габьяата багша С. Н. Жамсаранов түрүүтэй Хориин дунда hургуулиин уран бэлигтэн суглаанда хабаадагшадта хүндэтэйгөөр угтагдаа.

Д. ДАГБАЕВ,
КПСС-эй Хориин райкомой секретарь.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Яруунын аймагай Нарhатын 60-дахи hунгуулиин округhоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадай hунгалта 1972 оной октябриин 29-нэй воскресенидэ үнгэргэхэ гэжэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум шиидхээ.

...АССР-эй ВЕРХОВНО ...ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР ...ХОРУШУНОВАЕ ...ЯДАЙ АССР-эй ...О СОВЕДЭЙ ПРЕ... ...ЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ...ТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

...ын партийна, ком... ...профсоюзна эмхи... ...удаан саг соо hай... ...hэнэйнь түлөө, түрэ... ...а түйсэhэнтэйнь да... ...н, Загарайн айма... ...модоной комбина... ...эрлшэдэй профсою... ...тедэй түрүүлэгшэ ...Надежда Никола... ...ядай АССР-эй Вер... ...Соведэй Президиумэй ...грамотаар шагнаха.

...АССР-эй Верховно ...Соведэй Президиумэй ...Б. СЕМЕНОВ.
...АССР-эй Верховно ...Соведэй Президиумэй ...секретариин түлөө ...Президиумэй гэшүүн Ц. ЦИБУДЕЕВ.

...Үдэ, Соведүүдэй бай... ...оной сентябриин 27.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ
БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЫЕ ЗАРЛАХА ТУХАИ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум тогтооно:
Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын наймадахи зарлалай Верховно Соведэй дүрбэдэхи сессиие 1972 оной октябриин 17-до Улаан-Үдэ хотодо зарлаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин түлөө Президиумэй гэшүүн Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1972 оной сентябриин 25.

ЯРУУНЫН АЙМАГАЙ НАРҺАТЫН 60-дахи ҺУНГУУЛИИН ОКРУГҺОО БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ДЕПУТАДЫЕ ҺУНГАХА ҮДЭР ТУХАЙ

«Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ hунгалта үнгэргэхэ дүримэй» 99-дэхи статья баримталан, Яруунын аймагай Нарhатын 60-дахи hунгуулиин округоор Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ депутадые hунгаха үдэрые 1972 оной октябриин 29-нэй вескресенидэ үнгэргэхэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин түлөө Президиумэй гэшүүн Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1972 оной сентябриин 26.

КПСС-эй РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ ҮҮРГЭ ЕХЭ

ЗАКАМЕНСК. КПСС-эй ЦК-гай абаһан «Колхоз болон совхозуудай үйлэдбэрие хүгжөөхэ хэрэгтэ мэргэжэлтэдэй үүргэ дээшэлүүлхэ талаар КПСС-эй Алтайн крайкомой ябуулдаг хүдэлмэри тухай» тогтоолые бэелүүлхэ хэмжээнүүд тухай асуудал Санагын совхозой партийна эхин организациин хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Энэ асуудалаар совхозой директор В. Ж. Цыренов дэлгэрэнгы элидхэл хээ. Тиихэдээ хүдөө ажахын эрдэмтэ мэргэжэлтэдэй улам олон боложо байһые онсолон тэмдэглэбэ. Жэшээнь, 1950 ондо энэ ажахын үйлэдбэри дээрэ оройдоол нэгэ зоотехник, ветеринарна гурбан хүдэлмэрилэгшэд (нэгэниинь врач) хүдэлдэг байгаа. Агроном, инженер, экономист гэхэ мэтын мэргэжэлтэд эндэ орой үгы байдаг һэн. Харин мүнөө үе энэ совхоздо дээдэ болон тусхай дунда эрдэмтэй 33 мэргэжэлтэд хүдэлжэ байна. Тэдэнэй олонхинь дээдэ һургуули дүүргэһэн.

Мэргэжэлтэдэй эдэбхи үүсхэлтэ хүдэлмэри, жэшээтэ хэрэгүүд тушаа элидхэлшэ тогтоо. Бригадираар хүдэлдэг агроном С. Г. Гапилов, һү һаалиин фермэнүүдые даажа ябадаг зоотехник С. Цыбенова магтуулаа. Жэшээнь, совхозой һү һаалиин фермэнүүдэй коллективүүд гүрэндэ һү тушааха жэлэйнгээ түсэб гурба һараар урид дүүргэхээ байна. Олон һаалишад нёдондонойхиһоо 300—400 килограммаар ехэ һү һаанхай. Энэ амжалта мэргэжэлтын оролдолгоор туйлатдаа гэжэ тэмдэглээ.

Совхозой главна агроном Дамба Мархаев ехэ хэрэг бүтээжэ байна. Эндэ олон жэлэй тэжээлэй ногоо, куузику тарилга нэбтэрүүлэгдээ, ургасаньшье һайн. Куузику гектар бүриһөө дунда зэргээр 300 центнер, олон жэлэй ногоон 40 центнер хүрэтэр хуряагдаа. Хойто жэлдэ тарилга хэхээр 6 тонно хүрэнгын үрэһэн суглуулагданхай. Тиигэжэ олон жэлэй тэжээлэй ургамалнуудай тарилга ерэхэ жэлдэ 2,5 дахин үргэдхэгдэхэнь.

Гэхэ зуура элидхэлшэ, мүн элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн коммунистнууд зарим мэргэжэлтэдэй хүдэлмэридэхи дутагдалнууд тушаа шүүмжэлхы ажаглалтануудые хэһэн, саашадаа тэдэнэй хүдэлмэри һайжаруулха зорилгоор олон дурадхалнуудые оруулһан байна.

Ш. БАКШЕЕВ,
аймагай газетын редакторай орлогшо.

○

ЖУРАМ БЭХИЖҮҮЛХЭ

БЭШҮҮР. КПСС-эй райкомой бюрогой ээлжээтэ заседани һая боложо үнгэрөө. Партийна, гүрэнэй журам бэхижүүлхэ талаар Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой партком болон захиргаанай албанай ябуулжа байһан хүдэлмэри тухай асуудал энэ бюро дээрэ зүбшэгдөө. Энэ асуудалаар совхозой парткомой секретарь И. Т. Хлызов, ажахын директор Ф. Е. Ефимов гэгшэд элидхэл хэһэн байна. Тус асуудал зүбшэлгын үедэ сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь, Буй тосхоной бригадын бригадир хабаадалсаа.

Партийна, гүрэнэй журам бэхижүүлхэ талаар совхозой дирекци, партком болон ниитын эмхинүүд горитой хүдэлмэри ябуулна гэжэ бюро тэмдэглээ. Журам бэхижүүлхэ тухай асуудал партийна эхин организацинуудай, ниитын эмхинүүдэй, ажалшадай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ, элдэб янзын хэмжээнүүд хараалагдана.

Гэхэтэй хамта ябуулһан хүдэлмэриин аша үрэнь үшөөл һанаһанда хүрэмөөр бэшэ тэжэ бюро элирхэйлээ. Партийна, гүрэнэй, үйлэдбэриин журам эбдэхэ, ниитын гурим сахилгада хазагай ябадал гаргаха ушарнууд үшөөл үзэгдэһөөр. Ажал хүдэлмэридөө гарахагүй гү, али һамшаха, архидаха, хэрүүл хэлэ дэлгэхэ гэхэ мэтын ниитын байдалда зохихогүй зүйлнүүдтэй тэмсэл һулаар хэгдэнэ.

Партийна, гүрэнэй журам бэхижүүлхэ хэрэгтэ бригадануудай партийна эхин организацинууд болон партбюронууд анхаралаа һула табина. Тиимэһээ саашадаа эдэнэй үүргэ улам дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдые хараалхыень парткомдо эрилтэ табигдаа.

Б. БАДАРМАЕВ,
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.

ЭМХИТЭЙГЭЭР, ХАРЮУСАЛГАТАЙГААР БҮТЭЭХЭ ШУХАЛА ХЭРЭГ

Партийна документнүүдые һэлгэлгын ямар зэргын гүнзэгы удха шанартай байһаниинь олондо мэдээжэ. Тиимэһээ манай Железнодорожно районой партийна организацинууд эмхидхэлэй-политическэ энэ шухала хэрэгтэ хэр бэлдэжэ байһан тушаа тогтохо ёһотой болагдоно. Бэлэдхэлэй хүдэлмэри бидэ үнинэй, КПСС-эй XXIY съездын боложо дүүрэмсээр лэ эхилээ һэмди.

Партиин съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, партиин зэргэ бэхижүүлнэ. Коммунистнуудай түрүү ябаха үүргэ ба харюусалга улам дээшэлүүлхэ, парти доторой хүдэлмэри һайжаруулха асуудалнуудта КПСС-эй райком, парткомууд болон партийна эхин организацинууд анхаралаа ехээр табидаг болоһон, эмхидхэлэй али олон хэмжээнүүд бэелүүлэгдэһэн байна. Олонхи партийна эхин организацинууд суглаануудаа болзор соонь, һайн бэлэдхэлтэйгээр хэдэг болоһон байна. Хэлэгдэһэн асуудалнуудаар абтаһан тогтоолнуудые дүүргэлтэ һайжараа. КПСС-эй Уставай эрилтэнүүдые, партийна даабари болон шиидхэбэринүүдые хэр дүүргэжэ байһан тушаагаа коммунистнуудай тоосодог гурим тогтонижоо.

КПСС-эй ЦК-гай майн (1972 он) Пленумэй «Партийна документнүүдые һэлгэлгэ тухай» тогтоолой үндэһөөр районно болон партийна эхин организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал КПСС-эй райкомой пленум дээрэ, парторганизацинуудай хамтын суглаанууд дээрэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээ. Тэрэшэлэн КПСС-эй райком партийна эхин организацинуудай секретарьнарай зүблөө үнгэргэжэ, партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй үедэ юу хэхэ байһанаа тодорхойлһон байна.

Партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэл хэхэ хүдэлмэриин түсэб зохёогдожо, КПСС-эй райкомой бюрогоор баталагдаа һэн. Партийна эхин организацинуудай ажал ябуулгые саашадаа улам һайжаруулха, коммунистнуудай эдэбхи дээшэлүүлхэ, журам шангадхаха гэһэн гол шэглэлтэйгээр тэрэ түсэб табигданхай.

Ерэхэ жэлһээ эхилхэ партийна документнүүдые һэлгэлгэн ехэ удхатай, эмхидхэлэй-политическэ шанартай хэмжээн мүн гэжэ районой коммунистнууд үнэн зүрхэнһөө мэдэрнэ. Суглаануудай болоходо олон коммунистнууд үгэ хэлээ, партийна организацинуудай ажал ябуулгадахи, зарим коммунистын ажабайдалдахи дутуу дундануудые элирхэйлэн шүүмжэлээ.

Локомотивна, вагонно депонуудта, прибор-бүтээлгын заводто, «Бурятгражданпроект» институдта, ЛВРЗ-дэ, авиационно заводто болоһон партийна суглаанууд коммунистнуудай эдэбхитэдэй хабаадалгатайгаар боложо үнгэрөө.

Жэшээнь, локомотивна депогой коммунистнуудай суглаан дээрэ парти доторой хүдэлмэриин байдал наринаар шэнжэлэгдээ, партийна бүлэгүүдэй үүргэ, коммунистнуудай түрүү ябаха уялга тушаа ехэ хөөрэлдөөн болоо. Энэ организациин коммунистнуудай 85 процентнь сэхэ үйлэдбэри дээрэ ажаллана. Олонхинь ажал дээрээ жэшээ харуулан хүдэлнэ. Сүүдхэ соо локомотивай ябасые 1.000 километртэ хүргэхэ гэһэн мүрысөө депогой коммунист машинистнүүд нэн түрүүлэн үүсхэһэн байна бшуу.

Гэхэ зуура булта коммунистнууд эдэбхитэйгээр хүдэлнэ, ниитын хэрэгтэ хабаадана гэхын аргагүй гэжэ тэмдэглэгдээ. Зариман теоретическэ эрдэмээ дээшэлүүлнэгүй, партийна даабариһаа хулжадаг, взносоо саг соонь түлэдэгтүй, ажалай журам һулатай, ниитын гурим эбдэнэ. Энэ талаар коммунистнууд нүхэд Волошин, Абрамов, Мирясов, Табжагин, Бузин, Богданов, Суханов болон бусад ехэ шүүмжэлэлдэ ороо.

«Бурятгражданпроект» институдай партийна организациин хамтын суглаан дээрэ коммунистнуудай журам бэхижүүлхэ, түрүү ябаха үүргэеэ дээшэлүүлхэ, КПСС-эй Уставай эрилтэнүүдые жэшэдгүй бэелүүлхэ тухай үргэнөөр хэлсэгдээ. Ниитын даабари эрхимээр дүүргэжэ, үйлэдбэри дээрээ жэшээ харуулжа ябадаг коммунистнуудай хажуугаар зарим нэгэн бэеэ нөөгөөд, хара бэеэ хараад анирагүй ябаха, журам эбдэхэ, дааһан хэрэгтэе, партийна даабаридаа ханамжагүйгөөр хандаха аягүй ябадал гаргана. Тиимэшүүл суглаан дээрэ улайха, сайха баатай болоо. Мастерскойе даагша коммунист Галяутдиновай коллектив хүдэлмэриингөө даабари ходо дүүргэдэггүй, журам муутай байдаг. Коммунист хүтэлбэрилэгшын өөрыньшье журам бирагүй. Тэдэ дутагдалнуудыень институдай коммунистнууд сэхэ заажа үгөө.

Партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлдэжэ байха үедөө коммунист бүхэниие улам эдэбхитэй, үүсхэлшэ, ажалдаа шуналтайгаар хандадаг болгохо хэрэгтэ партиин райком, партком болон партийна эхин организацинууд анхаралаа онсо хандуулна. Тиимэ зорилгоор партбюрогой заседани, партийна суглаан дээрэ коммунистнуудай тоосоо дуулажа, зүбшэн хэлсэхэ хэмжээ үргэнөөр хэрэглэдэг болоо. Тиихэдэ эдэбхи хэшээлгүй, журам һулатай, партийна зэмэ тохуулһан коммунистнуудтай тус тустайнь хөөрэлдөөн боложо эхилэнхэй. Иимэ хөөрэлдөөнүүдэй ямар үрэ дүнтэй байһан тушаа тобшолол хэхэнь үшөө эртэ, тиигэбэшье һайн талаяа харуулжа эхилээ гэжэ тэмдэглэлтэй.

Авиазаводой партийна организациин бүридэлдэ байдаг КПСС-эй гэшүүн А. Г. Видяев 1971 ондо хүдэлмэриһөө шалтагаангүйгөөр һамшаха, зайгуултаха, архи ууха, взносоо болзор соонь түлэхэгүй, газетэ, журнал захихаяа арсаха гэхэ мэтын коммунистын ажабайдалда тон зохихогүй ааша гаргадаг байгаа. Тиимэ журамгүй хүнтэй заводой парткомой гэшүүд зорюута хөөрэлдөө хэһэн байгаа. Тэрэ хөөрэлдөөнһөө хойшо энэ коммунистын ажабайдалда горитой хубилалта бии болонхой. Мүнөө цехэй партийна организаци тэрэнэй хойноһоо нарин хиналта табинхай.

Зарим коммунистнуудтай хөөрэлдөө хэлгэ партийна организаци бүхэндэ эхилэнхэй. Тэрэниие КПСС-эй райкомой секретарьнар, бюрогой гэшүүд, парткомуудай секретарьнар болон гэшүүд, партиин райкомой аппарадай хүдэлмэрилэгшэд, ажалай ветеранууд үнгэргэнэ. Жэшээнь, локомотивна депогой ашаглалгын цехэй партийна организацида зарим коммунистнуудтай болоһон хөөрэлдөөе КПСС-эй райкомой секретарь В. Н. Богомольный, КПСС-эй обкомой инструктор М. Г. Калмыкова, парткомой секретарь Н. И. Кузнецов гэгшэд үнгэргөө. Тэрэ хөөрэлдөөнэй болохо үедэ ажалай ветеранууд, урданай коммунистнууд А. П. Воробьёв, М. М. Богинский, В. В. Рыбинский, П. И. Долбак гэгшэд байлсаа һэн.

Хөөрэлдөөнэй аша туһатай, удха гүнзэгытэй байхын тула һайн бэлэдхэл хэхэ хэрэгтэй байһаниинь элирнэ. Хэн нэгэ коммунисттай хөөрэлдэхынгөө урда тэрэнэй ажал хэрэг, ажабайдалые һайн мэдэхэ, дааһан уялгадаа, ниитын ажабайдалда хэр хандадаг, ямар зэргын журамтай байһыень дууһан мэдээд, тэрэнтэй хөөрэлдэхэдэ ташха ондоо байха, тэрэнэй ажабайдалда ушарһан дутагдалта ушарай шалтагааниие гүнзэгыгөөр ухашалан элирхэйлхэ арга олгодог байна.

Зарим коммунистнуудай эдэбхигүй болошодог ябадал партийна организациин, партбюрогой, тэрэнэй секретариин хүдэлмэриин һулаһаа болодог юм байна гэжэ хөөрэлдөөнэй үедэ элирнэ. Коммунистда ямаршье партийна даабари үгэдэггүй гү, али үгөөшье хадаа тэрэнэй дүүргэлтын хойноһоо ямаршье хиналта хэдэггүй баримтанууд үзэгдэнэ. Жэшээнь, «Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй эхин предприятида хүдэлдэг КПСС-эй гэшүүн П. Ж. Будаевтай хөөрэлдөөн болоо һэн. Тэндэ тэрэ коммунист 1971 оной сентябрьһаа эхилжэ ажалладаг юм. Партийна взносоо түлэдэггүй, бүридхэлэй гурим эбдэһэнэй түлөө шанга зэмэ абаһан хүн. Тиимэ байн гэхэдэнь, тэрээндэ партийна ямаршье даабари үгэдэггүй, ниитын хэрэгтэ хабаадуулдаггүй байшоо. Партбюрогой, тэрэнэй секретариин коммунистые эдэбхитэй болгохо, хамтын хэрэгтэ, партийна ажабай-

Токарь Виктор Константинович Шалякин Улаан-Үдын вагонно деподо ажалладаг. Тэрэнэй хүдэлдэг цех коммунис ажалай коллектив юм.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ В. К. Шалякин. А. МАНТАЕВАЙ фото.

ЗАЛУУ МАЛШАН ЗОРИГТОЙ

Баруун-Ториин үргэн голые үтсэхэдэ, тэндэ оршодог үбэлжөөнэй хорёо соогуур үндэр бүдүүн һүринүүд жэрылдэнэ. Үбһэ хуряалгын ажал эндэ эмхитэйгээр хэгдээд, ногоон һолоомо хуряалга дүүрэнтэжэ байна гэжэ мэдэгдэхээр.

— Залуу малшан Любовь Бадмаева эндэ байдаг юм,—гээд колхозой парторг хэлэнэ. Үнгэрһэн хабар аба эжынгээ пенсидэ гарахада, Люба гүрэндэ тушаагдаха шахамалнуудые тушаажа абаһан байгаа. Тэдэнэйнгээ 29-ень таргалуулаад, тушаанхай. Мүнөө 41 үнеэдһээ 41 тугал абажа тэнжээгээд, һүрэгтөө үшөө мал нэмэжэ абахаар түхеэрээд байна.

Люба Алцагай 8 жэлэй һургуули дүүргэмсээрээ, түрэл нютагтаа үлэжэ, эхэ эсэгынгээ наһаараа хэжэ ябаһан ажалые орхингүй, малшан болохоор шиидэһэн байгаа. Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын үедэ Цырен-Дулма Осорова, Василий Батуев, Владимир Ринчинов, Матвей Бадмаев, Люда Бадмаева гэгшэдые урижа, залуушуулай звено эмхидхээд, 56 гектар сабшалангаа дууһыень һайн шанартайгаар хуряаба. Энэ үедэнь Любын гэртэхин малаа харууһалаад байгаа юм. Залуушуулай звено ногоон һолоомо суглуулгада мүн лэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, малай үбэлжэлгын үедэ хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэлсээ. Мүнөө Люба малаа бэлшээн таргалуулжа, ерэхэ үбэлжэлгэдөө түгэс бэлэдхэлтэй орохо зорилготой.

Д. АЮШЕЕВ.
Зэдын Оёорой совхоз.

«ЭЛЕКТРОМАШИНЫН» ЭКСПОНАТ — ВДНХ-да

Тэһэрдэг бодосуудһаа, газай гал аюулһаа хамгаалагдаһан электро-түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргаха хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдадаг гээшэ. «Нүүрһэнэй, нефтиин, химиин болон металлургическа промышленностьда хэрэглэгдэдэг тусхай электро-түхеэрэлгэ ба электротехническэ комплекс» гэһэн тематическа выставкэ СССР-эй ВДНХ-гай «Электротехника» гэжэ павильон соо нээгдэбэ. Энэ выставкэ ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойдо зорюулагдана. Москва, Ленинград, Кемерово гэхэ мэтэ томо городуудай предприятинууд эрхим экспонатуудаа выставкэ эльгээгээ.

Улаан-Үдын «Электромашина» заводой эльгээһэн экспонат олоной һонирхол татана. Энэ хадаа ВАСО-10-19-16 түхэлэй электродвигатель болоно.

М. ЛАРЬКИН,
СССР-эй ВДНХ-гай методист.

Москва.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүү...

2. НОТ—СААШАНХ... ДЭБЖЭЛТЫН ЗАМ...

Колхоз, совхозуудай үйлэдбэридэ НОТ нэбтэрүүлхэдээ, экономическа политикын гол шухала асуудалнуудай нэгэн болохо, ажахы хүтэлбэрилгын үүргэ дээшэлүүлжэ, шэнэдхэн хубилгаха байна. Иигэжэ ажахын хүтэлбэрилгые мүнөөнэй ёһоор хубилгажа эмхидхэхэдэ бүхы хүдэлмэринь жэгдэ һайнаар ябуулагдажа ажалайнь бүтээсэ нилээд дээшэлхэ жэшээтэй. Теэд энэ талаар һүүлэй жэлнүүдтэ нилээд амжалта туйлагдаа.

Хүдөө ажахын үйлэдбэридэ НОТ нэбтэрүүлжэ, ажахы хүтэлбэрилгыень һайжаруулхадаа нэн түрүүлэн колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдые эмхидхэжэ, ажахы, һалбаринуудаа тусхай шэглэлдэ оруулна гээшэ. Газар таряалангай, мал ажалай ашаг үрэ имагтал үйлэдбэриин, ажалай ба хүтэлбэрилгын эмхидхэлэй хододоо комплексно аргаар шэнэлэгдэжэ, материально-техническэ баазын хүгжэн бэхижэһэнэй ашаар дээшэлнэ гэжэ «Москвагай областиин колхоз, совхозуудай үйлэдбэриие эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэн хүтэлбэрилхэ дүй дүршэл тухай» гэһэн РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1972 оной апрелиин тогтоол дотор дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэнхэй юм. Зүгөөр энэ областиин ажахынуудта һалбари һалбаряарнь хүтэлбэрилхэ арга нэбтэрүүлэгдэһэн байна. Тиигэжэ энэ түрүү аргань гансашье хүдэлмэрилэгшэдэй үүргэ, харюусалгые дээшэлүүлхэ бэшэ, харин хүтэлбэрилгые эмхидхэхэ гурим байгуулжа, ажалай эмхидхэлые улам һайжаруулна.

Иимэрхүү түрүү арга Кабанскын аймагай Шергинэй совхоздо нэбтэрүүлэгдэһэн юм. Ажахынгаа үйлэдбэридэ НОТ нэбтэрүүлхын тула тус совхозой хүтэлбэрилэгшэд нэн түрүүлэн тоо бүридхэлгэ ба тоосоогоо нэгэ гуримда оруулжа, ажахы доторхи тоосоогоо түсэблэлгэ-экономическа таһагай ба бухгалтериингаа албантай жэгдэ ябуулдаг болоһон юм. Совхозойнь үйлэдбэри тусхай шэглэлтэй бригаданууд болгогдон хубаарилагдан хүтэлбэрилэгдэнэ. Эдэ бүхы хүдэлмэри совхозой саашанхи дэбжэлтын замда оролгодонь бэлэдхэл боложо үгэнэ.

Гадна эндэ захиргаанай хүтэлбэрилхэ ажалай эмхидхэл тухай тогтожо хэлэмээр. Ушарынь хадаа бидэ хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдэй ажалайнгаа сагые үрэ ехэтэйгээр ашаглаха тушаа ходо хэлсэдэг гээшэбди. Зүгөөр мүнөө энэ талаар горитойхон дутагдалнууд ушарһан зандаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Буряадай хүдөө ажахын институдай һуралсалай-туршалгын ажахын мэргэжэлтэдэй ажалайнгаа сагые ямараар хэрэглэдэг байһыень шэнжэлһэн байнабди. Шэнжэлэлгын дүнгүүдые согсолон харахада, тус ажахын захиргаанай хүтэлбэрилхы ажалай эмхидхэл хангалтагүйгөөр табигдаһаниинь элирүүлэгдээ.. Мэргэжэлтэдынь үдэр бүри ехэнхи сагаа үрэ багатайгаар, байра дээрээ хөөрсэгэнэжэ үнгэргэнэ. Жэшээлбэл, главна агроном ажалайнгаа хахад сагые үдэр бүри тохёолдодог жэжэ асуудалнуудые шиидхэжэ һалгаана. Тиихэдэ үлэһэн сагайнгаа 25 процентые ябаха ябадалдаа үнгэргэнэ, хэгдэһэн хүдэлмэриеэ шэнжэлжэ, үйлэдбэриингөө технологи шэнэдхэн, саашанхи түсэб табиха хэрэгтэнь бүхы сагай оройдоол дүрбэнэй нэгэ хуби хүртэнэ. Гадна зоотехник-селекционерэйньшье ажал баһал имэрхүү.

Энэ талаар Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын мэргэжэлтэдэй хүдэлмэри тиимэшье һайшаамаар бэшэ. Олохон мэргэжэлтэдынь тусхай ном һудар шудалжа, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхые оролдоногүй. Эндэ

(Түгэсхэл. Эхиниинь газетымнай сентябриин 28 номерто).

ОРОНОЙ ТАРЯАЛАН ДЭЭРЭ

○

Кокчетавска областьдо таряа хуряалга түлэг дундаа ябажа байнхай. Оронойнгоо ойн баярай жэлэй таряае гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаха хэрэгтэ эндэхи таряашад болон механизаторнууд бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллана. Песковско таряа тушаалгын пункт область соогоо эгээл томонь юм. Мүнөө эндэ сүүдхэ бүхэндэ 5 мянган тонно хүрэтэр таряан буулгагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

○

Кубаниин барайгарай плантацинууд дээрэ ургаса хуряалга түлэг дундаа. Саг үргэлжэ орожо байһан бороон ажалдань һаад татаашье һаань, сэлмэг удэрнүүдые һамбаашалан эндэхи механизаторнууд ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа байна. Барайгарай плантаци дээрэ 2.500 комбайнууд ба 1.300 жаткануud гаргагданхай. Крэсноармейскэ районой Калининай нэрэмжэтэ колхозой табадахи бригадын Стеблиевскэ худөөгэй Соведэй депутат Борис Троянай хүтэлбэрилдэг комсомол залуушуулай звено эрхим һайнаар ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: таряа хуряалгын түрүүшүүл — комбайнернууд. (Зүүн гарһаа) Борис Троян, Пётр Коваленко ба Александр Липин.

ТАСС-ай фотохронико.

МАНАЙ АЙЛШАН—ЖУРНАЛ

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

ЖУРНАЛИСТ

Уншагша бүхэнэй дуратай газетэ, телевидени болон радиогой дамжуулгануудһаа мүн лэ дурлагдадаг дамжуулга гэжэ байгаа бээз даа. Газетын хуудаһануудһаа эли болоһон журналистнуудай статьянуудые, нэрэтэй солотой болоһон репортёрнуудай, шэнжэлэгшэдэй телевидениидэ гарахыень, радиогоор үгэ хэлэхыень хүлеэнэ ёһотой. Иимэ хүнүүд тухай, эдэнэрэй ажал тухай телевидеэр дамжуулагдаһан һонирхолтой материалнуудые, статьянуудай шэнжэлэлгэ мэдэхэ дурантнай хүрэжэ болохо. Эдэ бүгэдэн тухайда «Журналист» журнал бэшэдэг юм.

Тон эрхим журналистнуудай зохёохы ажалай онол арга уудалан харуулжа, уншагшадай ухаан бодол улам баяжуулха, бэшэхэ темэ ухамайлха, тон шэнэхэн жэшээгээр һажаалган дууряалгаха гэжэ журнал оролдодог байна.

«Журналист» журнал — «Правда» газетын болон СССР-эй журналистнуудай холбооной гаргадаг хэблэл юм. Гээшье һаа, энэ журнал гансахан журналист мэргэжэлтэдтэ зорюулагдаһан бэшэ даа. Газетэ яажа гаргагдадаг бэ, ном яажа хэблэгдэдэг бэ, телевидени болон радиогоор дамжуулганууд хайшан гэжэ хэгдэдэг бэ гэжэ мэдэхэеэ һанаал һаа, энэ журнал дээрэһээ бултыень олохо, бэшэшье һонирхолтой юумэнүүдые олохо байна.

Манай ороной болон хариин гүрэнүүдэй ажабайдалай тон шухала асуудалнууд тухай совет журналистнууд бэшэдэг. Тиимэһээ манай журналай темэ тон олон ондоо байдаг. Журналистнуудһаа гадна партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд болон түрүү хүдэлмэришэд, инженернүүд болон режиссёрнууд, артистнууд болон уран зураашад журналдамнай бэшэдэг юм.

Манай журналай хуудаһануудта һаядаа гараха зарим материалнуудые уншагшадай һонорто табигдана.

В. ЖИДКОВ,
«Журналист» журналай главна редактор.

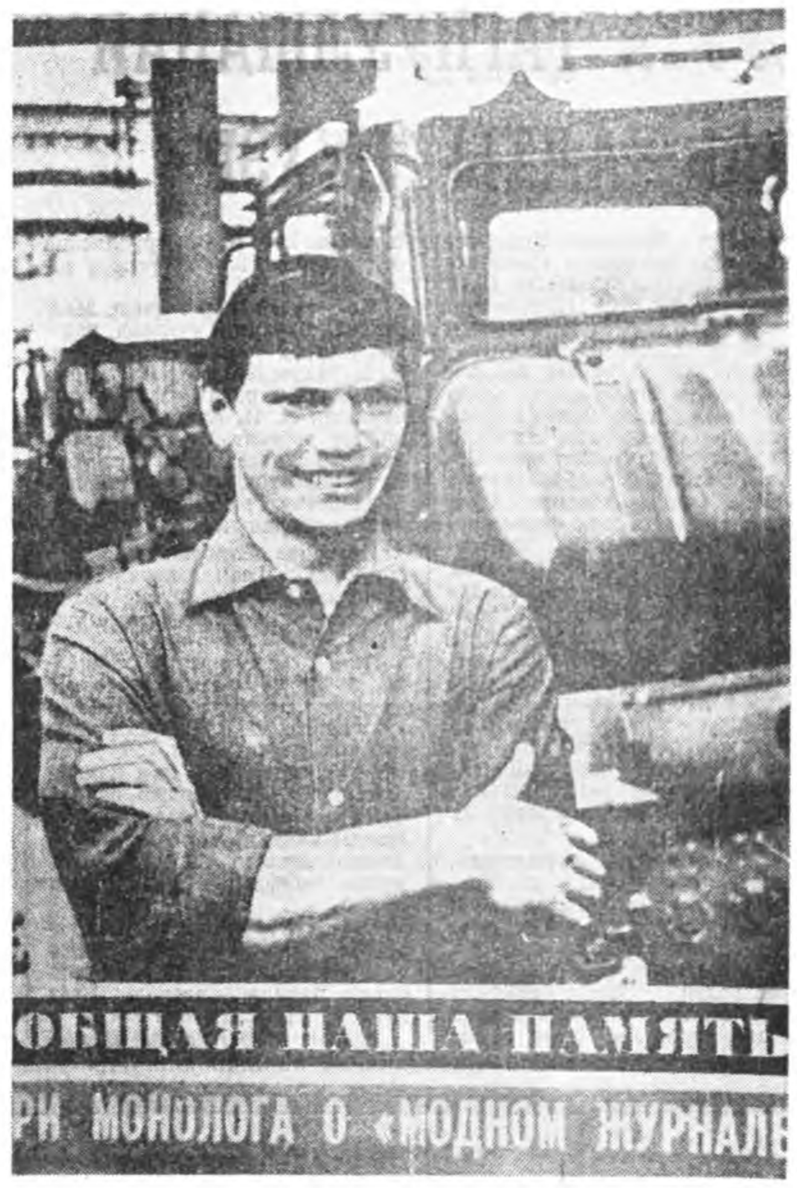

«Журналист» журналай 1972 оной юһэдэхи номерой гадар хуудаһанай зураг.

ЛИДХЭЛ ХЭГДЭХЭГҮЙ

тийна ажабайдал» гэһэн
доро бэе бэедээ аб адли-
статьянууд һөөл олон га-
гэжэ һанадагби. Ехэдээл
ондоо түхэлтэйгөөр,
тээһээнь абажа, бэшэдэг
би. Теэд манда юумэнэй
лань бэшэ, харин досоо-
—удхань хэрэгтэй бшуу.
дэрэнь хараад үзэхэдэ,
темын материалнуу-
гдхэхэ арга боломжо-
һалашье ехэ. Коммунист-
зохёохы ажал хэрэг пар-
организацинуудай ажа-
да шэнэ һэбшээ, шэнэ
һудаһа оруулдаг, эдээ-
шухала байһые, шэнжэ
xaha саг соонь обёор-
ехэ шухала болоно.
сть дотороо нэрэ хүндэ-
һон партийна хүдэлмэ-
, партиин нэгэ горкомой
рь манай редакцида ста-
гээбэ. Горкомой дэргэдэ
лагдаһан ниитэ эдэбхитэ-
комиссинууд, сове-
болон таһагууд партийна
най хүдэлмэрилэгшэдэй
хэрэг заримандаа бүришье
жагай болгоно, бэе бэеэ
, газаа тээһээнь хараха-
табтар ехэ юумэнэй» хэг-
байһан шэнгеэр харуулна,
дээрээ хоoһон шууяанһаа
юумэн үгы, Бүхы хэрэгээ
раар табижа шадаа һаа,
табигдаһан зорилгонуудаа
тайгаар бэелүүлжэ ша-
партийна органуудай бү-
хараалагданхай гээшэ —
горкомой секретарь бэшээ.
материал уншагшадай
татаба. Газетэдэ бэшэ-
олоор орожо эхилбэ.
удхатай: заримаиинь
алаа хүрэһэн, нүгөөдүү-
асуудал һайшааһан —
бэшэгүүд ородог байба.
манай горкомой дэр-
тэ эдэбхитэдэй хүсөөр
технико-экономическа
, экономическа шэнжэлэл-
бюро, ажал үйлэдбэри на-
эмхидхэлгэдэ туһалха
байгуулагданхай. Үнэн
эдэнэр нэгэл адли асуу-
дые шиидхэхэ аад, бэе
һаалта хэдэг, элдэб эсын
, зүблөөнүүдые олошо-
байна. Хэды нимэшье
, арха барха болоһон эдэ
үүд эдэбхитэдтэй ябуулха
ариин нэгэ түшэг боло-
горкомдо зарим хүнүүд
хэбэртэй,— гээд автор

хуудаһанда болоһон
дөөн яһала туһатай
гэжэ һанадагбди. Пар-
хүдэлмэридэ олониитэ
дые хабаадуулха гээ-
тэдыдэ бэшэ, харин
рэгэй аша туһада, бо-
тойгоор хэрэглэхэ гэһэн
тобшолол энэ хөөрэл-
хагдээ һэн. Тиин тон
тойшье, туһатайшье хэ-
юрэнхы шэнжэтэй бол-
дэгүүр хальмадахада-
муу болоно ха юм даа.
«малтажа» олохын ту-
юрын һурамхи болоһон
шэнээр хаража үзэхэ
ха даа. Партийна эдэб-
суглаан тухай бэшэхэ
манай нэгэ хүдэлмэри-
үттэһэн байгаа. Тэндэл
юумэ бэшэхэдэ, тиимэ-
рхэшээлтэй бэшэ бээз
, журналист ондоо
лээ. Иимэ суглаанууд
эхир эшэгэн мэтэ бэе
тон адлиб гээд журна-
бодомжолжо үзэхэ гэжэ
Иимэ суглаанууд яажа
гэхэдэ, түрүүн элид-
дань үгэ хэлэлгэн, тэрэ-
лээр тогтоол баталан
—иимэ байдаг шуу. Нэ-
партиин Мытищинскэ гор-
суглаагаа ондоогоор үнгэр-
түрүүн, горкомой захи-
рбалалта, алмалта тухай
минутын кинофильм суг-
хабаадагшадта харуул-

ба. Детальнуудые гаргаха шэнэ арга хэрэглэжэ байһан түрүүшүүл экранда гараба. Энээнэй ашаар завод олон мянган түхэриг мүнгэ арьбалха аргатай болоо. Үшөө ондоо ушар: бороо хурада орожо байһан хүдөө ажахын машинанууд, заримаиинь задалагданхай, частьнуудайнь зариман эндэ, тэндэ хэбтэнэ .Энээндэ хэн зэмэтэйб? Совхозой главна инженер экранда харагдаба. Техникэ хэр зэргэ хадагалагдана гээшэб гэһэн асуудалда, тэрэ хүн «ямаршьегүй һайнаар хадагалаатайл байдаг» гэһэн харюу хэлэхэнь дуулдана. Нюдэ далдалагша балшыса баригдаба гэлдэн зал соо шэмээтэй болобо. Тэрэ инженер мүн лэ зал соо кино харалсажа һууна. Энээнэйнгээ түлөө суглаанай үмэнэ харюусаха ёһотой. Иимэ суглаа үнгэргэһэнһөө хойшо үнихэн болоо, тиигээшье һаа, энэ суглаае мүнөө болотор зон һанажа ябадаг ёһотой.

Иимэ суглаануудые олон ондоо болгохо онол арга үсөөн бэшэ ха юм даа. Нэгэ районд суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэдэй үгэ магнитофондо бэшэжэ абаад, удаадахи суглаан дээрэ табижа шагнаба, —гээд журналист мэдээсээ. Зал соонь тэдэл—үгэ хэлэгшэ хүнүүд һууба. Һүүлээрнь суглаанай түрүүлэгшэ тэрэ хүнэй хэлэһэн үгэ хиидэ һалаа, нүгөө оратор хэлэһэн үгэдөө хүрөө юм байна гэхэ мэтээр ажаглалта хээ. Иимэ суглаанай үрэ ехэтэй байһаниинь ойлгосотой бээз.

Юрын лэ суглаан тухай бэшэхэеэ район ошоһон журналист олон ондоо бодомжо түрүүлмээр материал асаржа ерээ.

Энэ журналистын статьяе газетэдэ гаргаһанай удаа редакцида олон бэшэгүүд ороо. Энээнэйнь аша үрэ гэхэдэ, зарим районуудта иимэ суглаануудые шэнээр, ольһотойхоноор үнгэргэдэг болоо.

Суглаа зүблөө зүбөөр үнгэргэхэ тухайда һаналаа ехэтэ табидаггүйбди гэжэ өөһэдыгөө шүүмжэлхэ ёһотойбди. Суглаа зүблөөнүүдые зүбөөр үнгэргэхэ хэрэгтэ В. И. Ленин ямар ехэ эрилтэ табидаг байгаа гээшэб. Һанаһан бодомжоёо богонёор аад, тоб байса тодоор хэлэхэ гээшые үндэрөөр сэгнэдэг. үгтэһэн сагһаа үлүү удаан шашаха, суглаанһаа хожомдохо гээшые аргагүй буруушаадаг бэлэй. Зүблөө үнгэргэжэ шададаггүйбди гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ ехэ сагаа дэмы һалгадагбди. Советскэ, ажахын хүдэлмэрилэгшэд хэды ехэ сагаа ута гэгшын столнуудай саана үнгэргэнэ гээшэб!

Зүблөөнэй хэрэгтэй байһые хэншье һэжэглэнэгүй. Энээнгүйгөөр хамтын ударидалга хүдал болошохо байна. Зүгөөр иимэ зүблөөнүүднай аша үрэтэй, саг соогоо аад, ажал хэрэг урагшань татахаар байха ёһотой.

Зүблөө зүбөөр үнгэргэхэ тухай партиин Воскресенскэ райкомой секретарь М. Махатаевай статья нэгэтэ гаргабабди. Удаан бодожо үзэһэнэй удаа энэ статья бэшэгдэһэн байгаа. Уданшьегүй бэшэгүүдэй орожо эхилхэдэ, ехээр гайхаашьегүй һэмди. «Ендэр дээрэһээ үгэ хэлэхэ эрдэмдэ яажа һураха гээшэб?» —гээд нэгэ бэшэгэй автор асууһан байгаа һэн. Энэшни миин табигдаһан асуудал бэшэ. Үгэ абажа, ендэртэ гарахадаа, мэгдэхэ, тэбдэхэгүй коммунист гэжэ байхагүй. Хэлэхэгүй юумэ дуугаруужам, хүнэй наадан болоно аа гүб гэжэ һанаагаа зобохоһоо эхилээд, элдэбын бодол толгойешни эзэлхэ, энээнһээ боложо, олон коммунистнууд суглаан дээрэ абяагүй һуудаг юм.

Юрын лэ эрхэ байдалда хүнтэй хөөрэлдэхэдэшни, оюун бодолынь баян, онсо өөрын шэнжэтэй байха. Уран хурсашье үгэ хэлэхэ, һонирхолтой сасуулбари хэхэ, ухаатан бэрхэ хүн гэжэ харахаш. Энэл хүншни ендэртэ гарахадаа, танихын аргагүй болошодог. Хамар дороо пүлшэгэгоод лэ, мохоо молхи үгэтэй, баримтануудаа хүсэд бодожо үзөөгүй — иимэ байха. Нүгөө заримашуул саарһанһаа толгойгоо үргэнгүй, тоосоо хээд орхихо. Зарим ушарта бэшэһэн саарһагүйгөөр болохогүй даа. Нэгэдэхеэр, иимэ гуримые ямаршье суглаа үнгэргэхэдэ, зохисотой дээрэ тоолохын аргагүй ха даа, хсёрдохёор урдаа бэшэһэн саарһатай гү, али үгы гү — энээнгүйгөөр гүнзэгы бодомжотойгоор дуугаржа һураха гээшэ тон шухала.

Үгэ хэлэхэ эрдэмдэ ёһотоор һургаха саг ерээ бэшэ гү гэһэн асуудал эндэ гарана. Һайнаар элидхэл гү, али үгэ хэлэхэ оншодо һургаха тухай хөөрэлдэхыень партийна хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэшье семинар дээрэ дуулаагүйб. Энээнһээ байтагай ораторай арга шадабари тухай асуудалнууд һуралсалай нэгэшье программада байхагүй. Партийна хүдэлмэрилэгшын үгэ хэлэхэ, бодомжолхо шадабари ямар бэ гэжэ бидэнэр, журналистнар, һонирхохо ёһотойбди. Юуб гэхэдэ, зарим ушарта тэрэ хүнэй нэрэ хүндэ энээнһээ дулдыдадаг бшуу.

Партийна зарим хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэхэ онол арга тухайда хөөрэлдэхөөр саг болоо гэжэ һанагдана. Эдээнэй олонхинь даншье һаа, һонигүйгөөр үнгэргэгдэнэ Коммунистнууд партийна хэрэгүүдээ тодоор, зүбөөр шиидхэхэ ёһотой.

Балашихинска районд нэгэ иимэ ушар тухай дуулаа һэм. Партиин горкомой инструктор заводой партийна бюрогой заседанида ерэбэ ха. Предприятиин хашаа соогуур олоор таригдаһан сэсэгүүд инструкторай анхарал татаба. Хүн бүхэн заатагүй нэгэ ургамал тарижа ургуулха гэһэн гурим заводто бии гэжэ мэдэбэ.

Бюрогой гэшүүдэй сугларһан таһалгада партийна хүдэлмэрилэгшэ ерэбэ. Бүртэгэр боро үнгэтэй гэр, столынышье муушаг — иимэ байба.

— Стол дээрэ сэсэгүүдые табинт,— гэжэ хэлэбэ.

Бюрогой гэшүүд нюур нюураа харалсаад, мүрнүүдээ хабшаад:

— Юу хэлэнэ гээшэбта, зохидгүй бэшэ аал? — гэбэд.

Тиигээшье һаа, сэсэгүүдые асаржа, стол дээрэ табяад миһэрэлдэбэ.

Эндэхи агаар, байдал ондоо болобо.

Баглаа сэсэг стол зохид болгоо.

«Эдэ сэсэгүүд иимэл һаа, ехэ удха шанартай гээшэ гү»,— гээд хүн асуужа магад. Бүхы юумэнэй гол удха шухала ха юм даа. Орёо, бэрхэшээлтэй хэрэг шиидхэхэдээ, нүхэдтөө, туһалагшадтаа хандаһан мэтээр бэшэ, харин ажал хэрэгэй ёһоор, тусхайта захиргаанай ёһоор бэе бэедээ хандадаг гурим дэлгэрэнхэй. Иимэ харилсаае зөөлэрүүлхэ, тусхай захиргаанайнь хальһа хюһажа хаяха арга олон ондоо aаб даа.

Партийна организацинуудай ажал хэрэг олон янзын байдаг. КПСС-эй XXIV съездын һүүлээр эдэнэр шэнэ онол арга бэдэрнэ. Партийна темэдэ бэшэдэг хүнүүд эдэ шэнэ үүсхэлыень оложо, шэнжэлхэ зэргэтэй.

Владимир ДУБОВ,
«Ленинское знамя» гэжэ Москвагай областной газетын партийна ажабайдалай таһагые даагша.

ЗОХЁОХЫ АЖАЛ

СПОРТДО УРИГДАНА

Түбэй телевидени, бүхэсоюзна радиогой шэнжэлэгшэ, спортын габьяата мастер, республикын габьяата артист Николай Озеров Олимпиин XX нааданда манай журналистикые түлөөлжэ хабаадаа. Совет спортсменүүдэй хабаадаһан зунай бүхы Олимпиадануудһаа дамжуулгануудые манай журналистнууд сооһоо гансал энэ хүн хэһэн байна.

Олимпиин XX нааданай эхилхын урда тээхэнэ «Журналист» журналай корреспондент Николай ОЗЕРОВТОЙ хөөрэлдөө һэн.

— Николай Николаевич! Тон түрүүшын, эгээ һүүлэй Олимпиадануудһаа тон һонирхолтой ушар тухай хөөрэгты.

— 1952 ондо Вадим Синявский бидэ хоёр совет спортивна делегацида оролсожо, Хельсинки ошоо һэмди. Манай спортсменүүд эгээл түрүүшынхеэ Олимпиадада хабаадажа, бидэнэршье түрүүшынхеэ дамжуулга хэхэ байбабди.

Совет спортын Олимпиададахи түрүүшын алтан медаль тухай репортаж хэхэ даабари намда үгтэһэн байгаа. Манай басагад диск шэдэлгээр бултанһаа һураггүй бэрхэ, алтан медаль абтахаар хүлеэгдэжэ байба.

Олимпиин стадион. Уншаха сагни гушаад минута үлэбэ хэбэртэй. Хүлеэһэн найдабаримнай хүсэлдэбэ: Нина Пономарева (Ромашкова) чемпион болобо. Думбадзе—мүнгые, Багрянцева —бронзо медальнуудые абаба. Хүндэлэлэй тэбтэгүүд дээрэ тэдэнэр гараба. Тиигэхэдэнь халхабшын саанаһаа «Нина, Нина! Дамжуулга эхилхэеэ байна!»—гэжэ ооголноб. «Сагтаа ерэхэ-эб!» —гээд, гараараа зангахаиьшье тэрэ манай гимн хүнхинэшэбэ. Манай спортын гайхамшаг олон илалтануудые хараад, дэлхэй түбиин бүхы газар нютагуудаар манай гимные гүйсэдхэхыень ходо шагнажашье ябадаг һаа, энэ гимнын хүгжэм дуулаха бүрээ хоолойешни бүлхин хаажа, сэдьхэл хүдэлгэдэг. Тиихэ үедэ эгээл түрүүшынхеэ иимэ ёһололдо байгаабди. Тиин басагадай намайе мартаһаниинышье ойлгосотой бэзэ. Баяртай, хүхюутэйнүүд басагад юумэнүүдээ абаад, хубсаһа хэдэг таһалга руу шэглэбэ. Дамжуулга таһалдахань гэжэ һанахадаа, зосоом заригад гэбэ. Тэрэ үедэ залуу ябаа һаабзаб даа, үндэр хаалта харайжа гараад, Номарёвае намнажа хүсэмсөөрөө, шэнжэлэгшын кабина руу абаашабаб Дамжуулгамнайшье һайн үнгэрөө даа. Зүгөөр «Алтан медаль барюулһанайнь удаа совет чемпионтой хөөрэлдэхэ һанаатай хариин журналистнуудай хүлеэжэ байтарнь, Олимпиин стадион дээрэ плащ үмдэһэн танигдаагүй залуу хүн гэнтэ бии болоод, спортсмен басага гарһаань хүтэлөөд, стадионһоо гаргаа. Тэрэ басаган һаяшаг хадамда гараад, жаргалтай ажаһуудаг юм ха. Хэрбээ тэрэ залуу хүн үбгэниинь байгаа һаань, бидэнэр юун гэхэбибди даа» гэжэ үглөөдэрынь финскэ газетэнүүд бэшэһэн байгаа һэн.

Саппорода болоһон һүүлэй Олимпиада тухай хэлэхэ болоо һаа, манай гайхамшаг санашанай эсэсэй шатадахи «Веденинэй зам» ой ухаанһаам гарадаггүй.

— Репортер бүхэндэ бүхы наһаараа һанажа ябадаг репортаж гэжэ байдаг. Танда тиимэ юумэн бии гү?

— Тиимэ даа. 1960 ондо Европын кубогай түлөө манай суглуулагдамал командын илалта түгэс футболой уулзалга тухай хэһэн репортажаа мартадаггүйб.

Париж. Үдэшэ орой, СССР-эй суглуулагдамал команда Югославиин командатай уулзахань.

Уулзалга эхилбэ, теэд холбоон үгы хэбэртэй. Москва байн байн холболдоно бээз гэжэ найдаад, дамжуулгаяа эхилбэб. 45 минута дуугарааб, зосоошье юу олигтой ха һэм: 0:1 шүүгдэжэ байнабди, холбооншье үгы зандаа. Дамжуулга хүрэнэ гү, али би өөрөө хөөрэжэ байна гүб—мэдэхын аргагүй. Яахабши, нааданай хоёрдохи хахадай дамжуулга эхилбэб. Манайхин тоогоо адли болгобо. Нэмэлтэ саг үгтэбэ. Забһарлалга. Дуугаржал байнаб. Юуб гэхэдэ, нэмэлтэ саг тухай мэдэгдээгүй байгаа, дамжуулга (хэрбээ байгаа гээшэ һаа) таһалдажа болохо бшуу). Гурбадахи тайм эхилбэ. Хүбүүднай хоёрдохи бүмбэгэеэ сохижо оруулба—Европын кубок манай болобо! Нетто кубок абаба, хүндэлэлэй горое хэбэ. Хубсалдаг газар руу харайбаб. Булта хүхилдэжэ, тэбэрилдэжэ байтараа, намайе харамсаараа: «Москва шагнаа ха гү, юун дуулдана бэ? —гэлдэбэ. «Москва амаршална, Москва хүхинэ»,—гэжэ харюусабаб. Теэд өөрөө уйлаагүйхэнби: хоёр часһаа үлүү саг соонь хии талаар дуугаржа болооб». Хэлхеэ холбооной гансахан лэ линии хүдэлөө булта шагнаа, зүгөөр энээн тухай шамда дуулгажа шадаагүйбди, шамайе ехээр тэбдэхэгүй ёһотой гэжэ батаар найдаабди, дамжуулгашни һайн үнгэрөөдаа»,—гэжэ үглөөнэй 4 сагта намда Москва мэдээсээ һэн.

— Та шэнжэлэгшын замые яажа эхилээ һэмта?

— Театр соо, оройдоошье һанагдаагүйгөөр эхилһэн хүм. Бүхэсоюзна радиогой корреспондент Шамиль Мелик-Пашаев (мүнөө манай спортын таһагые даагшаар хүдэлнэ) Художественно театр соо уулзаад, «һүүлшын һониннуудай» главна редакторта хонходохымени гүйба... Тэрэ үедэ теннисээр оронойнгоо чемпион болонхой, мүнөөнэй нүхэд — журналистнартаяа хөөрэлдөө (интервью) хэдэг байгааб. «Динамо» стадионһоо футболой уулзалга тухай дамжуулга хэжэ туршаха дурадхал хонходоходомни урдаһаамни хэлэжэ байба. Иигэжэ хэлүүлхэдээ ехээр гайхаһандаа, миин хүхилдэжэ, намайе туршажа байна ха гээд һанабаб.

Тиигээд лэ В. Синявскида заалгаһанай, заняти хэһэнэй, олон удаа шалгалта гараһанай мни удаа Футболой федераци түрүүшын дамжуулга хэхэ эрхэ намда олгоо һэн. Энээнэй һүүлээр баһа намда «карантин» табигдаба: бэшэгүүдэй ерэхые, шагнагшадай һанамжа хүлеэгдэбэ. Удаань баһа шалгалта, тэрэнэйл һүүлээр агаарай долгиндо гараха эрхэтэй болоо һэм.

— Николай Николаевич! Уулзалгын үедэ алишье командадань сэдьхэлээ хубаангүй байха гээшэ бэрхэ гү?

— Нэгэл командын талада байгааш,—гээд зон намда хэлэхээ һанадаг.

Уулзалга дээрэһээ репортаж хэхэ ёһотойб. Футболой талмай дээрэ болоһон юумые тон байһан соонь хэлэхэ уялгатайб. Ямаршьегүй, аяшье тала тээшэнь болонгүй хэлэжэ байхадашни, футбол харагшад энэ тэрэ тала тээшэнь болобош, шиний гэмээр али нэгэн талань шүүгдэжэ байна гэхысэ хонходохо, зэмэлхэ бшуу. Иигээд ерэхэдээ, манай ажал хүндэ орёошог болодог.

—Мюнхенһээшье, Канадаһаашье Танай «го-о-о-л» гэһэн хоолой һайса шагнаабди. Саашадаашье суута озеровско «г-о-о-о-л» оло дахин дуулаха бээзбди.

— Бишье тингэжэ һананаб. Футболой энэ нэрын автор би бэшэ, урда Америкын шэнжэлэгшэд юм. «Г-о-о-о-о-л» гээшэеэ эдэнэр утаар татаад, гушаад секунда соо үргэлжэлүүлхэдэнь, сэдьхэл хүдэлхөөр байдаг.

Эгээл харюусалгатай хоккейн мүрысөөнүүдтэ манай хүбүүдэй дэлхэйн чемпион болоходонь лэ, утаар татажа ооголдогби. Тэрэнииемни зон ажаглаа бэзэ. Футболоор орон доторхи түрүү һуурин түлөө мүрысөөндэ иигэжэ ооголөө һаам, үглөөдэрынь лэ намайе хараһан олон бэшэгүүд орохо һэн. Шэнжэлэгшэ гээшэ мүрысөөнэй үедэ онсо эрхэ байдал байгуулжа, шагнагшадайнгаа сэдьхэл «тэжээхэ» эрхэгүй юм аал?

Алексадр ШПИКАЛОВ,
хөөрэлдөө хэбэ.

АХА ДҮҮ РЕСПУБЛИКАНУУДААР

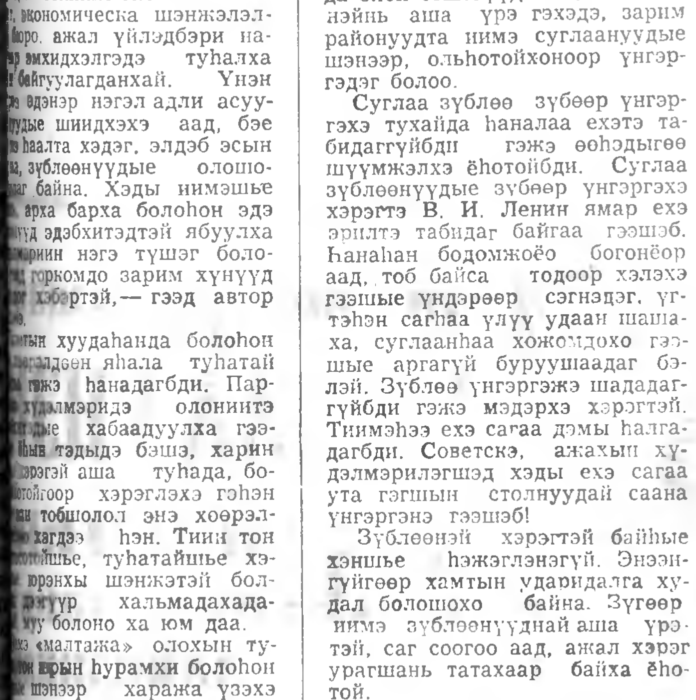

ЛИТВАГАЙ ССР. Литвагай хүдөө ажахые оньһожоруулгын ба электрижүүлгын институдай мэргэжэлтэд Ленинградай конструкторнуудтай хамта хахалагдаһан газарые шулуунһаа сэбэрлэхэ машина бүтээбэ. Энэ машиные туршалга Литвагай МИС-тэ ябуулагдажа байна. Беларусь трактортай хамтадхан хүдэлгэгдэдэг энэ машина 1,5 метр хахалагдаһан газар зөөлэрүүлэн малтахатаяа хамта 3—15 сантиметр диаметртэй шулуунуудые түүжэ, транспортёр дээрэ хаяна. Шулуунууд транспортёр дамжан, машиныи хойно шагтагалаатай кузов руу унана. Энэ машина халаан соогоо 1,5 гектар талмай сэбэрлэхэ аргатай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хахалагдаһан газарай шулуу сэбэрлэдэг агрегат.

ТУРКМЕНИИН ССР. Каршинска талын 900 мянган гектар гандаһан тала дайда энэ жэлдэ Аму-Дарьягай уһаар ундалуулагдаха. 106 километр утатай Ульяновск уһалууриин канал дээрэ барилгашад бүлүүр станцинуудые, уһанай нюруе үргэхэ түхеэрэлгэнүүдые хабсарган бүтээжэ байнхай.

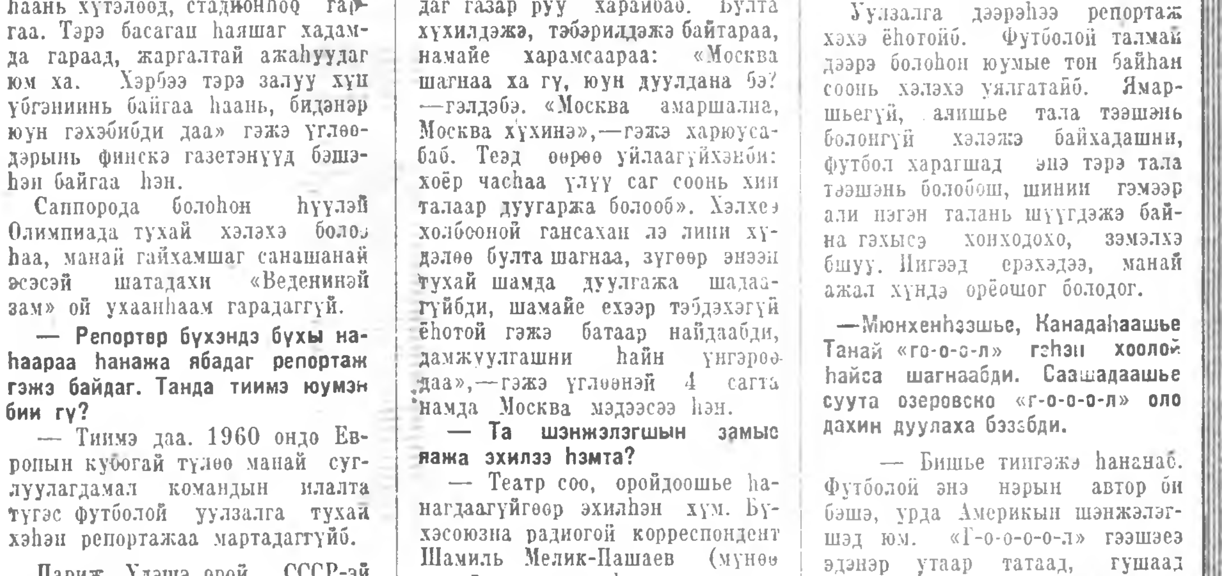

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: барилгашадай (зүүн гарһаа) 2-дохи участогай начальник Анатолий Кернос, СМУ-гой главна инженер Леонид Янин, 7-дохи СМУ-гай начальник Павел Пак, хабсаргагша Хамза Гилфанов, ба автоколонныи начальник Джуманазар Халназаров гэгшэд 2-дохи бүлүүр станци дээрэ.

ТАСС-ай фотохронико.

СУУТА ТАГНУУЛШАНАЙ ДАЙШАЛХЫ НҮХЭР

Һаяхан Бурядай Уран зохёолшодой холбоондо суута совет тагнуулшан, Советскэ Союзай Герой Н И Кузнецовой дайшалхы нүхэр Н. В Струтинскитай уулзалга болобо.

Хани халуун оршон байдалда үнгэрһэн энэ уулзалга дээрэ совет тагнуулшан, мүнөө журналист, олон номой автор Николай Владимирович хайшан гэжэ Советскэ Союзай Герой, полковник Д. Н. Медведевэй партизан отрядай гэшүүн боложо ороһоя тухайгаа, манай ороной баатарлиг хүбүүн Н. И. Кузнецовтой хамта ябаһан дайшалхы зам тухайгаа хөөрэжэ үгэбэ.

Дүү хүбүүн Ростиславтайгаа хамта полицида баригдаад, подвал соо хаалтатай байһанаа түймэрэй үедэ тэрьелэн' гараад, «энээнһээ хойшо амидыгаар баригдахагүйбди» гэжэ тангариглаад һэн. 1942 оной майн 11-нэй үдэр тэрьелһэн юм. Тиихэ үедэ Николай Владимирович 21 наһатай ябаа.

«Большевигууд илагдаа», «совет арми үгы хэгдээ», «дайн дүүрэхэеэ байна» гэһэн фашистнуудай худал хуурмаг үгэдэ этигэнгүй, арба гаран хүн буу зэбсэг арай гэжэ олоод, ой гараа бэлэй. Зарим нүхэдынь лейтенант Пихур түрүүтэй зүүн тээшээ, фронтын лини тээшэ ошоё гээ һэн. Н. В. Струтинский эндээ фашистнартай тэмсэе гэжэ хэлээ бэлэй.

Ингэжэ ябаһаар тэдэнэр Медведевэй отрядтай уулзаад, тэдэнэй гэшүүд боложо ороо һэн. Эндэ, Медведевэй отрядта Николай Владимирович алдарта тагнуулшан Н. И. Кузнецовтой танилсан, тэрээнтэй суг дайсадтай тэмсэжэ эхилээ бэлэй. Тэрэ үедэ Кузнецов отряд соогоо Николай Васильевич Грачев гэжэ фамилитай ябаһан юм.

Кузнецов Струтинский хоёр граф фон Гаан, генерал Гель, Даргель, Ильген, Функе болон бусад шуһата ээрхэгшэдые үгы хэһэн юм.

Н. В. Струтинский дайшалхы нүхэр тухайгаа хөөрөөгөө дүүргэн, эрэлхэг зоригто тагнуулшан Н. И. Кузнецовто олон газар, түрэһэн нютаг Свердловско областьдонь, мүн дайнай урда тээ хүдэлмэрилжэ байһан Тюмень хотодо болоод, дайшалхы замайнь гараһан Львов, Ровно хотонуудта дурасхаалхүшөө табигдаһан юм гэжэ хэлээ.

Нүхэр Струтинскиин баатаршалгануудые Эхэ оромнай үндэрөөр сэгнээ. Николай Владимирович Ленинэй орденоор, олон медаляар шагнагдаһан юм.

Мүнөө үедэ Николай Владимирович ургажа ябаа үетэнииие шэн габьяата баатарнуудай жэшээ дээрэ хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Үнгэрһэн һүрөөтэ жэлнүүд тухай номуудынь олон түмэн уншагшадай дуратай зохёолнуудай тоодо оронхой. Нэгэ повестьнь «Байгал» журналдамнай хэблэгдэн гаргагдаха юм.

Баатарнуудай
мүнхын алдар
бадарха болтогой!
Баатарнуудай
алдар соло
бадарха болтогой!

Ингэжэ поэт Роберт Рождественский бэшэһэн юм. Эрхэ сүлөөгэй, зол жаргалай түлөө тэмсэһэн баатарнуудай алдар солыень хүндэлэн дурсанабди.

Тэдэнэй габьяа хэзээдэшье мартагдахагүй! **Б. БАТОЕВ.**

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

ОРОЛДОЛГЫН АШААР...

Классическа барилдаагаар «Байгал» гэжэ Бүхэсоюзна мүрысөөнэй шанда хүртэхын түлөө шанга тэмсэл Эрхүү хотодо үнгэргэгдэбэ. Союзна долоон республикаһаа, оронноймнай 20 городһоо Олимпиин нааданда хабаадалсаһан бүхэшүүл эндэ сугларһан шанга шандааһатанай дунда бии.

Мүрысөөнэй гуримай ёһоор, 1—2-дохи һууринуудые эзэлһэн спортсменүүд «СССР-эй спортын мастер» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ байгаа. Тиихэдэ 5—6-дахи һууринуудые эзэлэгшэд спортын мастерта кандидадууд болохо байһан юм.

Холуур суурхаһан барилдагша Клим Олзоевой Улаан-Үдынгөө бүхэшүүлые һорижо эхилһээрнь жэлшье болоогүй. Барилдаанай онол аргые һайн мэдэдэг тренер «һурагшанартаа» дүй дүршэлөө дамжуулан үгэнэ. Нэгэ иимэ жэшээ харуулая. Барилдаагаар зонын мүрысөөн үнгэргэгдэжэ байба. Алексей Алексеев. Геннадий Рудых гэгшэд эндэ шадамар бэрхээр барилдажа, хоёрдохи һуури эзэлээ.

Тиин энэ удаа республикымнай бүхэшүүл яһала һайн амжалта туйлаа. Юуб гэхэдэ, оронноймнай 200 бүхэшүүл шандааһанай шангые туршааха юм. Геннадий Рудых хоёр дахин илалта туйлажа, шангай һуури эзэлхэ арга боломжотой болоод ябатараа гэмтэжэ, мүрысөөнһөө гараха баатай болоо.

Эрдэни Норсонов табадахи һуурида гараа. Тиихэдэ Аркадий Порываев бүри һайнаар барилдажа, спортдо д... шуулые баясуулба. Тэ... дахин сэбэр илалта ту... хоёр дахин очкогоор... һэн байха юм. 90 ки... шэгнүүртэй Аркадий ... лэй тэбтэгэй хоёрдо... санда гараба. Ингэж... сөөнэй гуримай ёһоор, ... эй спортын мастерай н... гэдэ хүртэхэ эрхэтэй ...

Тренер-багша Клим... нович Олзоев һурага... баярые хубаалдахал ... хубаалдана.

Б. БАЛЬЧ...

ШАНГАЙ ҺУУРИНУУДТА ГАРАБА

Хүндэ атлетикээр спортын «Урожай» бүлгэмэй түбэй соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Липецкэ областиин Елецк городто гурбан үдэрэй туршада үнгэргэгдөө. Оронноймнай хүдөөгэй эрхимүүдэй эрхим суглуулагдамал 23 команда хабашадалаа туршалсаба.

Республикымнай хүдөөгэй спортсменүүд энэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, амжалта туйлаа. Тэдэнэр командаараа 7-дохи һуурида гараһан байна. Түрүүшын дүрбэн һуури эзэлһэн командануудһаа хэдэхэн лэ очкогоор гээгдээ.

«Урожай» бүлгэмэй областной соведэй инструктор, спортын мастерта кандидат В. Бадмаев манай командаһаа эгээн түрүүлэн штангын дэргэдэ ерэбэ. Тэрэ штанга үргэлгөөр жэл ерэхэ бүри амжалта туйлана. СССР-эй спортын мастерай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын тулада гурбан зүйлөөр хамта дээрэнь 270 килограмм үргэхэ хэрэгтэй. Үнинэй хүсэжэ ябаһан энэ тоодоо Валерий дүтэлжэ ерээ. Түрүү һуури эзэлэгшын үргэһэн шэгнүүрэй хэмжээнһээ оройдоол 2,5 граммаар дутуу үргэһэн юм. Ингэжэ Валерий хүн... тэбтэгэй хоёрдохи табса... ража, командадаа үнэтэ ... бэлэглээ. Удаадахи хүн... шэгнүүртэнэй дундаһаа ... нютагаймнай спортсмен ... сандр Тоторов 322,5 кил... үргэжэ, хоёрдохи һуури ... Иимэ союзна удха шанартай ... га мүрысөөндэ манай ... спортсменүүд түрүүшынхэ... гай хоёр һуури эзэлбэ.

Б. МИРОМАН...

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · ХИЛЫН ГААНАҺАА · РАДИО

НЬЮ-ЙОРК

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙ ДЭЭРЭ М. ШУМАН ҮГЭ ХЭЛЭБЭ

ТАСС

Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Шуман ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXVII сессиин пленарна заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, ниитын байгуулалтаһаа дулдыдангүй, бүхы гүрэнүүдтэй харилсаа холбоо хүгжөөхые оронойнгоо хүсэжэ байһан тухайда дабтан мэдүүлбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Франци ошохо үедөө президент Ж. Помпидутай хөөрэлдэһэн тухайнь М. Шуман дурдаа. Совет Социалис Республикануудай Союзай, Франциин хоорондохи холбоо барисаа һайжаруулха хамтын документ хөөрэлдөөнүүдэй үеэр баталагдан абтаһан байгаа.

Дэлхэй дээрэхи эгээн ехэ, хүсэн түгэс гүрэнүүдэй — СССР-эй ба США-гай хоорондохи харилсаа холбооной һайжархада, бусад оронуудта, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ туһатай байхань элитэ гэбэ.

Европодохи аюулгүй байдалай, харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөө зарлалга шухала удха шанартай хэрэг болоно гэжэ М. Шуман мэдүүлээ. Хоёр һара болоод, бэлэдхэлэй хүдэлмэриин үргэнөөр ябуулагдажа эхилхэдэ, ерэхэ жэлдэ зүблөө амжалтатайгаар үнгэргэхын тула шухала бүхы юумэ хэхэбди.

Дүтын Зүүн зүттэхи байдал тухай дурдахадаа, эзэмдэгдэһэн газар нютагуудһаа булимтарагшадай бүхы сэрэгүүдые гаргуулха тухай М. Шуман хэлэбэ.

Индохитадай оронуудтахи арадууд бэеэ дааһан байдалтай байхые, амгалан тайбан ажаһуухые хүсэнэ гэжэ министр тэмдэглээ. Мүнөө Индохитадай асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ арга боломжо олдоод байна, энээниие алдажа яашье болохогүй гэбэ.

НЬЮ-ЙОРК

СИОНИСТНУУДАЙ ХАРАТА ЯБУУЛГА

ТАСС

Сионис олохон хулиганууд Советскэ Союзда харша ээлжээтэ ябуулгаяа ООН-ой Секретариадай байшангай дэргэдэ хэбэ. «Еврейнүүдые хамгаалха лигиин» гэшүүд гол түлэб энээндэ хабаадалсаһан байна.

ООН-ой штаб байраһаа гадна, Нью-Йоркдохи «Аэрофлодой» түлөөлэлгэтэ эмхиин, СССР-һээ ООН-ой дэргэдэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэлгэтэ эмхиин байшангай дэргэдэ хархис муухай ябуулгануудаа үргэлжэлүүлһэн байха юм.

Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Генеральна Ассамблейн сессиин хүдэлмэридэ хабаадажа байгшад сионис бандидуудай харата ябуулганууддта дураа гутажа байһанаа мэдүүлбэ.

ВАШИНГТОН

США-да БОЛОХО ҺУНГАЛТЫН УРДА ТЭЭ

ТАСС

США-гай президентые һунгаха һунгалта болотор зургаан недели тухай саг үлэбэ. Тиигэбэшье һунгуулиин урда тээхи ябуулга үшөөл хүсэндөө ороодүй байһаар.

Республиканска партиин стратегүүдэй һанамжаар, президент Никсон һунгуулиин ябуулгада октябриин тэн болотор эдэбхитэйгээр хабаадалсахагүй янзатай.

Мүнөө вице-президент Агню. кабинедэй гэшүүд, Сагаан байшангай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд республиканска партиинхидай һунгуулиин урда тээ хэхэ ябуулгада гол анхаралаа хандуулна.

Демократическа партиһаа президентын тушаалда кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн Макговернын программые буруушаан шүүмжэлхэ, өөһэдынгөө программа тухай, илангаяа Вьетнамдахи дайн, юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэрэлгэ, хүдэлмэригүйшүүлэй олошоролго тухай юушье дурдахагүй гэһэн зорилго республиканецууд урдаа табина.

Һунгуулиин кампаниин үедэ олонхи дурадхалнуудаа Макговернын хубилгаһан ушар республиканецуудай зорилгые нилээд хүнгэдхөө.. Олондо дэмжэгдэхэ гээд хараа бодолоо хубилгаха ушартай болоо гэжэ республиканецууд Макговерные гэмнэнэ.

Залуу һунгагшадай түлөө тэмсэлдэ хоёр парти анхаралаа ехээр хандуулна. Юундэб гэхэдэ, 18—24 наһанай 25 миллион залуу һунгагшад энэ жэлэй һунгалтада түрүүшынхеэ хабаадалсаха байна.

НЬЮ-ЙОРК

ИНДОХИТАДТАХИ БАЙЛДААНУУД

ТАСС

Урда Вьетнамай Куангчи хотоһоо хойгуурхи хүтэл шэлэнүүдтэ шанга байлдаанууд боложо үргэлжэлһөөр гэжэ ЮПИ агентствын корреспондент Сайгонһоо мэдээсэнэ.

Хюэ хотын баруугаархи һуурин тосхонуудта, Дананг хото шадар, Куангнгай провинциин эрье шадарай нютагуудта байлдаанууд замханагүй. Тиенфыок хотые, Данангһаа урдуурхи һуурин тосхонуудые эзэлһэн Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй подразделенинууд Кюэшон голой сүлөөлэгдэһэн районуудые эзэмдэхээр һэдэһэн сайгон сэрэгүүдые шангаар сохино. Урда-Хитадай далайн эрьедэхи Модык хотодо шэбээлһэн дайсанай бэхилэлгэнүүдые сүлөөлэлгын хүсэнүүд артиллереэр буудаа.

Һүүлэй хоёр үдэрэй туршасоо Урда Вьетнамай хойто провинцинуудые США-гай стратегическэ авиаци 10 гара дахин бомбодоһон байна.

ХАНОЙ. (ТАСС). Куангчи провинцида Урда Вьетнамай Арадай сүлөөлэлгын хүсэнүүдэй, сайгон армиин десантнуудай, далайн ябаган сэрэгэй частьнуудай хоорондо шанга байлдаанууд болоно.

Сайгонһоо хойгуурхи сүлөөлэгдэһэн нютагууд руу нэбтэрэн орохые һэдэһэн сайгон сэрэгүүдтэ патриодууд харюу үгэнэ. Биньлонг, Тхузаумот провинцинуудта болоһон байлдаануудай үеэр дахуул армиин 18-дахи дивизиин частьнууд ехэ гээлтэ хоролтодо ороһон байна. ЮПИ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, сентябриин 20-һоо 24 хүрэтэр Биньлонг провинцида болоһон байлдаануудай үедэ сүлөөлэлгын хүсэнүүд дайсанай 250 тухай солдадые хүлһөөнь буулгаа.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Камбоджын сүлөөлэгдэһэн районуудта Холбоото Штадуудай авиаци зэрлиг бүдүүлиг добтолгонуудые хэнэ. ЮПИ агентствын д а м ж у у л һанай ёһоор, һүүлэй хоёр суудхын турша соо американ агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй стратегическэ «В-52» түхэлэй бомбардировщигууд Зүүн-Урда Камбоджын нютагуудта 1.000 шахуу тонно бомбо хаяһан байна. Индохитадай ройондохи байлдаануудта «В-52» түхэлэй самолёдуудай гурбанай нэгэ хубинь добтолгонуудта хабаадалсана.

Сүлөөлэлгын хүсэнүүдэй амжалтатай добтолгонуудые хэнһээ уламжалан, Вашингтоной һанаагаа ехээр зобожо байһыень эдэ зэрлиг бүдүүлиг бомбодолгонууд гэршэлнэ.

ГАВАНА

ФИДЕЛЬ КАСТРЫН ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

ТАСС

Шэнэ интернат дунда һургуули эндэ дүтэхэнэ, Агуакатада нээгдээ. Иимэ 43 һургуули һүүлэй һаранудай турша соо ороной хүдөө нютагуудта баригдаһан байна. Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Революционно правительствын премьер-министр Фидель Кастро эдэ һургуулинуудые ашаглалгада оруулалгын баяр ёһолол дээрэ үгэ хэлэбэ.

Хойто жэлдэ Кубын хүдөө нютагуудай дунда һургуулинуудай тоо хоёр дахинаар үргэдэхэ юм гэжэ премьер-министр тэмдэглээ. Тиигэжэ 80 мянган хүбүүд, басагадые эдэ һургуулинууд нэмэжэ абажа байна. 1980 ондо хүдөөгэй һургуулинуудай һурагшадай тоо 1 миллиондо хүрэхэ. Энэмнай гэгээрэлэй талаар ёһотойл революци болохо байна гэжэ Фидель Кастро хэлээ.

ХАНОЙ

БОМБОДОЛГО БОЛЮУЛХА

ТАСС

Вьетнамай Демократическа Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ мэдүүлгэ тунхаглахадаа, сентябриин 25-да Вьетнамай Демократическа Республикын олохон провинцинуудтахи хүн зоноор олон районуудые американ авиаци зэрлиг бүдүүлигээр бомбодоо гэжэ дурдаба.

Энэ үдэр Куангбинь провинциин һуурин тосхонуудые «В-52» түхэлэй бомбардировщигууд зэрлиг муухайгаар бомбодоо, Тханьхоа, Нгеан провинцинуудай эрье шадарай нютагуудые США-гай сэрэгэй корабльнууд буудаа.

Эдэ бүхы харата ябуулгануудһаа уламжалан, амгалан зон олооро алуулаа, байрын гэрнүүд, һургуулинууд, уһа хааһан түхеэрэлгэнүүд, даамбанууд һандаргагдаа.

Дайнай эдэ хорото ябуулгануудые Вьетнамай Демократическа Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерство эрид буруушаагаа.

ВАШИНГТОН

Хуушан хараа бодолоо баримтална

ТАСС

Зүүн Урда Азидахи хёмороото байдалые заһаруулхын тула Холбоото Штадууд өөрынгөө хараа бодолые вьетнам арадта дурадхаһаар гэжэ США-гай оборонын министр М. Лэйрд мэдүүлһэн байна. Вашингтоной майн 8-най эб найрамдалта дурадхалнууд арсалдаата асуудалые шиидхэхэ байха гэжэ Лэйрд дахинаа баталба. Арадта харша сайгон засагаархид Урда Вьетнамай засаг түрые бариха ёһотой гэжэ эдэ дурадхалнууд дотор хэлэгдэдэг байһаниинь мэдээжэ.

Энэ районд охи далайн-сэрэгэн, агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй тооe хороохо түсэбүүд мүнөө США-да үгы гээд оборонын министр мэдүүлээ.

Индохитадтахи дайе унжагайруулан һүжэрөөхэ зорилготой Вашингтоной программые Лэйрд магтаба.

Тобшо мэдээсэлнүүд

ГАВАНА. (ТАСС). Американ олониитын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, США-гай Компартиин гэшүүн Анджела Дэвис сентябриин 22-то Куба ерэбэ. Кубын Компартиин ЦК-гай Секретариадай гэшүүн Блас Рока, Кубын Компартиин ЦК-гай гэшүүд Хесус Монтане, Вильма Эспин, ороной политическэ ба ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд хүндэтэ айлшанаа Гаванын «Хосе Марти» гэжэ аэропортдо угтаба.

Европын социалис оронуудаар айлшалһан тухайгаа Анджела Дэвис аэропортдо болоһон пресс-конференци дээрэ хөөрөө. Советскэ Союзай арад зон намайе хани халуунаар угтаа гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

МЕХИКО. (ТАСС). Атомай хүсэ шэнжэлхэ уласхоорондын агентствын (МАГАТЭ) 16-дахи генеральна конференци эндэ нээгдээ. 102 ороной, уласхоорондын эмхиин делегацинууд, тэдэнэй дунда СССР-эй, БССР-эй, УССР-эй түлөөлэгшэд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсана.

Мексикын президент Эчеверриа конференциие нээгээ.

РИМ. (ТАСС). 1 миллион 400 мянган барилгашадай 24 часай ниитэ национальна буһалгаан сентябриин 27-до Италида эхилбэ. Салин хүлһыень дээшэлүүлхэ, ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха, хүдэлмэригүйдэлгэтэй тэмсэхын тула тодорхой хэмжээнүүдые хараалха эрилтэ буһалгаалагшад табина. Буһалгаалагшадай демонстрацинууд, митингнүүд Италиин хэдэн зуугаад хото городуудта, һуурин тосхонуудта болоно.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Индохитадай оронуудта эсэргүү ээрхэг түримхэй ябуулгаяа болюулхыень юстициин урдын министр Р. Кларк США-гай правительствые уряалба. Дайгаа болюулаад байгаа һаа, плендэ абтаһан американ сэрэгэй алба хаагшад тухай асуудалые шиидхэлгэдэ США-гай правительство нүлөөлхэ байна гээд тэрэ Бостондо болоһон пресс-конференци дээрэ тэмдэглээ.

БЕЙРУТ. (ТАСС). Ливанай премьер-министр С. Салам эндэ болоһон пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, ороной урда районуудта эсэргүүгээр Израилиин хэһэн ээрхэг түримхэй ябуулгануудые эрид буруушааба. Израилиин дээрмэшэ сэрэгшэдэй эдэ ябуулганууд Ливанай амгалан зондо зүрюу харшаар табигданхай гэжэ тэрэ сэгнээ.

КАБУЛ. (ТАСС). Правительствын отставкада гараха тухай премьер-министр Абдул Захир хэһэн мэдүүлгэдэ Афганистанай король арсалта хээ гэжэ королевскэ канцеляриин эндэ тунхаглагдаһан мэдээсэл доро тэмдэглэгдэнэ. Шиидхэбэреэ дахинаа хаража үзөөд, гүйсэдхэхэ ба хуули гаргаха засагаархидай хоорондо үгээ ойлгосохо, харилсаа холбоо тогтоохо зам бэдэрхыень тэрэ правительствада дурадхаһан байна.

ЭХЭНЭР ШАТАРШАДНАЙ МҮРЫСЭЖЭ ЭХИЛБЭ

СКОПЛЕ. (ТАСС). 23 ороной эхэнэрнүүдэй командануд шатарай бүхэдэлхэйн Олимпиадада хабаадалсана. Шэлэн абалгын мүрысөөнэй түрүүшын турта совет суглуулагдамал команда Австралиин шатаршадые 2:0 тоотойгоор шүүгээ. Гаприндашвили — Келькерые, Кушнир Макграфые илаһан байна. Ирландиин, ГДР-эй, Голландиин суглуулагдамал командануд нэгэдэхи бүлэгтэ манай эхэнэр шатаршадтай наадана. Эрхимлэжэ гараһан хоёр командань түгэсхэлэй уулзалгада хабаадалсаха юм. Д... түрүү бэрхэ эхэнэр ша... дүрбэн бүлэг боложо хү... хай.

Эрэшүүлэй 16 команд... гэсхэлэй мүрысөөндэ ха... саха командануд т... ФРГ-гэй, СССР-эй, Бол... ГДР-эй, Польшын, Ш... Швейцариин, ЧССР-э... ниин, Югославиин, СШ... Испаниин, Аргентинын, ... ниин, Венгриин, Голл... шатаршад түгэсхэлэй у... да хабаадалсаха нэрэ х... хүртэһэн байна.

КОМАНДА БҮХЭН ГУРБА-ГУРБАН ИЛАЛТАТАЙ

СССР-эй суглуулагдамал командын ба Канадын профессионалнуудай хоорондо хоккейгээр боложо байһан мүрысөөнэй 7-дохи наадан сентябриин 26-да Москвада боложо, 4:3 (2:2, 0:0, 2:1) тоотойгоор Канадын хоккеистнүүд шүүһэн байна.

Канадын командаһаа Эспозито (хоёр), Жильбер, Хендерсон, харин СССР-эй суглуулагдамал командаһаа Якушев (хоёр), Петров шайба сохижо о...

Энэ нааданда Канад... кеистнүүдэй бүдүүлиг ... аашаа гаргаһаниинь ха... маар.

7-дохи уулзалгын һ... СССР-эй, Канадын хок... нүүд тус тустаа гурба-... илалтатай болобо. Нэ... залгань тэнсэлгээр ду... байгаа. Һүүлшынь у... сентябриин 28-да болоо.

ДРВ. Тонкинска тохойн уһан Тхайбинь провинцидахи барайгарай талмайнуудта ехэ аюул тохёолдуулна. Американ авиациин һандаргаһан даамбануудые дары һэргээн заһаха хэрэгтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: даамбануудые заһажа байна.

ВИА—ТАСС-ай фото.

ПРАВДА·БУРЯТИИ

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА
УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

18.00 — «Горн» — һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 18.50 — «Үдэшын Улаан-Үдэ» гэһэн телегазетэ. 19.30 — Телепанорама (буряад хэлэн дээрэ). 19.40 — «Таряан тухай домог» — мультфильм. 19.50 — «Бэе бэедээ туһалалсалга — хани нүхэсэлэй хуули ёһо» — хөөрэлдөөн (буряад хэлэн дээрэ). 20.05 — Харьковска оперо, баледэй театрай зүжэг харуулагдаха.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА
«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

19.00 — «Саг» — информационно мэдээсэл. 19.30 — **Үнгэтэ телевидени.** «Грузиин дуунууд». 20.05 — «Алтайдахи уулзалганууд». Нэгэдэхи дамжуулга. 20.35 — **Үнгэтэ телевидени.** «Мы с вами где-то встречались» — уран һайханай фильм. 22.00 — Документальна фильм. 22.30 — «Добрый вечер» — ГДР-һээ дамжуулга (буулгабари).

СЭ ЭНХИР КРАН

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Профсоюзууд ба социалис мүрысөөн» — түрүү бэшэг. Республикын ажахынуудай таряалан дээрэһээ. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Залуур шан байха хэрэгтэй» — В. ...нагай статья. «Үйлэдбэр... сэнүүд ба тэрэниие хэрэгл...» Л. Смолинагай статья.

Гурбадахи хуудаһанда: ...эй арадуудай хани бари... рюулагдаһан тусхай хуу...

Дүрбэдэхи хуудаһанда: ...саанаһаа. Нютаг нютагай... нууд.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУД...

Типография управления по печати при Совете Министров БурАССР Н-03753. Заказ ...